

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 augustus 2010
(OR. en)**

**Interinstitutioneel dossier:
2010/0075 (NLE)**

**8530/10
ADD 15**

**WTO 114
SERVICES 21
COMER 63
COASI 69**

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en
de Republiek Korea, anderzijds

Opzettelijk blanco gelaten

Opzettelijk blanco gelaten

LIJSTEN VAN VERBINTENISSEN

EU

1. Lijst van verbintenissen overeenkomstig artikel 7.7 (grensoverschrijdende dienstverlening)
2. Lijst van verbintenissen overeenkomstig artikel 7.13 (vestiging)
3. Lijst van voorbehouden overeenkomstig artikel 7.18 (stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs) en 7.19 (verkopers van zakelijke diensten)

Korea

4. Lijst van specifieke verbintenissen overeenkomstig de artikelen 7.7, 7.13, 7.18 en 7.19
 - A. Lijst van specifieke verbintenissen inzake dienstensectoren
 - B. Lijst van specifieke verbintenissen inzake vestiging

EU

LIJST VAN VERBINTENISSEN OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 7.7

(GRENDOVERSCHRIJDENDE DIENSTVERLENING)

1. In onderstaande lijst van verbintenissen zijn de dienstensectoren opgenomen die overeenkomstig artikel 7.7 zijn geliberaliseerd, alsook, door middel van voorbehouden, de beperkingen inzake markttoegang en nationale behandeling die gelden voor diensten en dienstverleners uit Korea in die sectoren. De onderstaande lijst bevat de volgende elementen:
 - a) de eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarin de EU de verbintenis is aangegaan, en de liberalisering waarop de voorbehouden van toepassing zijn; en
 - b) de tweede kolom, waarin de toepasselijke voorbehouden worden beschreven.

Voor grensoverschrijdende dienstverlening in sectoren of subsectoren waarop de overeenkomst van toepassing is en die niet in onderstaande lijst is opgenomen, zijn geen verbintenissen aangegaan.

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) onder "CPC" wordt verstaan de "Central Products Classification", zoals bedoeld in voetnoot 27 bij artikel 7.25; en
 - b) onder CPC ver. 1.0 wordt de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, Nr. 77, CPC ver 1.0, 1998".
3. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en -procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 7.5 en 7.6. Deze maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, universeledienstverplichting, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren en verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen), zijn steeds van toepassing op diensten en dienstverleners uit Korea, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.
4. Onderstaande lijst doet geen afbreuk aan de haalbaarheid van grensoverschrijdende dienstverlening voorzien in artikel 7.4, lid 3, onder i), in bepaalde dienstensectoren en -subsectoren, noch aan overheidsmonopolies en exclusieve rechten als beschreven in de lijst van verbindingen inzake vestiging.
5. Overeenkomstig artikel 7.1, lid 3, bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door een partij toegekende subsidies.

6. De uit de onderstaande lijst voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.
7. In de onderstaande lijst worden de volgende afkortingen gebruikt:

AT Oostenrijk

BE België

BG Bulgarije

CY Cyprus

CZ Tsjechië

DE Duitsland

DK Denemarken

EU De Europese Unie, met inbegrip van al haar lidstaten

ES Spanje

EE Estland

FI Finland

FR Frankrijk

EL Griekenland

HU Hongarije

IE Ierland

IT Italië

LV Letland

LT Litouwen

LU Luxemburg

MT Malta

NL Nederland

PL Polen

PT Portugal

RO Roemenië

SK Slowakije

SI Slovenië

SE Zweden

UK Verenigd Koninkrijk

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Onroerend goed Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Alle lidstaten behalve AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, IE, IT, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Geen. AT: voor de verwerving, aankoop, huur of pacht van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is toestemming nodig van de bevoegde regionale autoriteiten (<i>Länder</i>) die zullen beoordelen of al dan niet grote economische, sociale of culturele belangen in het geding zijn. BG: buitenlandse rechtspersonen en burgers die permanent in het buitenland verblijven, kunnen gebouwen en beperkte eigendomsrechten¹ van onroerend goed verwerven met toestemming van het ministerie van Financiën. Deze verplichting geldt niet voor personen die in Bulgarije hebben geïnvesteerd. Buitenlandse burgers die permanent in het buitenland verblijven, buitenlandse rechtspersonen en vennootschappen met een buitenlands meerderheidsbelang kunnen in bepaalde, door de Raad van Ministers aangewezen geografische regio's met toestemming onroerend goed verwerven. CY: niet geconsolideerd. CZ: beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen. Buitenlandse entiteiten kunnen onroerend goed verwerven door oprichting van een Tsjechische rechtspersoon of deelname in een joint venture. Voor de verwerving van grond door buitenlandse entiteiten is toestemming vereist. DK: Beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door niet-ingezeten natuurlijke en rechtspersonen. Beperkingen met betrekking tot de aankoop van landbouwbedrijven door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen.

¹ Het Bulgaarse eigendomsrecht kent de volgende beperkte eigendomsrechten: gebruiksrecht, bouwrecht, recht van bovenbouw en erfdienstbaarheden.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	EL: Volgens Wet nr. 1892/90 moet het ministerie van Defensie toestemming verlenen als burgers grond willen kopen in gebieden dichtbij de grens. In de administratieve praktijk wordt gemakkelijk toestemming verleend voor directe investeringen. FI: (Åländeilanden): voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn en voor rechtspersonen gelden beperkingen van het recht om op de Åländeilanden onroerend goed te kopen en te bezitten zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden. Beperkingen voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn en voor rechtspersonen van het recht van vestiging en het recht diensten te verlenen, zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden. HU: beperking van de aankoop van grond en onroerend goed door buitenlandse investeerders². IE: voor de verwerving van een belang in Ierse grond door interne of buitenlandse bedrijven of door onderdanen van een ander land is voorafgaande schriftelijke toestemming van de <i>Land Commission</i> vereist. Wanneer de grond voor industriële doeleinden bestemd is (behalve landbouw), geldt deze eis niet als de minister van Ondernemingen, Handel en Werkgelegenheid ontheffing verleent. Deze wet is niet van toepassing binnen de bebouwde kom van steden. IT: Voor de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is wederkerigheid vereist. LT: niet geconsolideerd voor de verwerving van grond.³ MT: de eisen van de Maltese wet- en regelgeving inzake de aankoop van onroerend goed blijven van toepassing. PL: voor de aankoop (direct of indirect) van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is toestemming vereist. Niet geconsolideerd voor de verwerving van staatseigendom, d.w.z. de regelingen voor het privatiseringsproces. RO: natuurlijke personen die niet de Roemeense nationaliteit hebben en in Roemenië wonen en rechtspersonen die niet Roemeens zijn en hun hoofdkwartier in Roemenië hebben, kunnen geen grond verwerven via een akte <i>inter vivos</i>.

² Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

³ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	SI: in Slovenië met buitenlandse kapitaalparticipatie gevestigde rechtspersonen mogen op het grondgebied van Slovenië onroerend goed kopen. Filialen⁴ die door buitenlanders in Slovenië zijn gevestigd, mogen uitsluitend onroerend goed (met uitzondering van grond) verwerven wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de economische activiteiten waarvoor zij zijn opgericht. Ondernemingen waarvan de meerderheid van het kapitaal of de stemrechten direct of indirect toebehoort aan onderdanen van of rechtspersonen uit de andere partij, mogen alleen met speciale toestemming onroerend goed bezitten op minder dan 10 km van de grens. SK: beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen. Buitenlandse entiteiten kunnen onroerend goed verwerven door oprichting van een Slowaakse rechtspersoon of deelname in een joint venture. Niet geconsolideerd voor grond.

⁴ Volgens de wet inzake handelsondernemingen worden in Slovenië gevestigde filialen niet als rechtspersoon beschouwd; voor hun activiteiten worden zij behandeld als dochterondernemingen. Dit is in overeenstemming met artikel XXVIII, onder g), van de GATS.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
1. ZAKELIJKE DIENSTEN	
A. Diensten van deskundigen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861) ⁵	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, CY, ES, EL, LT, MT, SK: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor de beoefening van het interne recht (het EU-recht en het recht van de lidstaat), geldt een nationaliteitsvereiste.

⁵ Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering.

Verstreking van rechtskundige diensten is uitsluitend toegestaan met betrekking tot internationaal publiekrecht, EU-recht en het recht van de jurisdicties waar de dienstverlener of zijn personeel gekwalificeerd is als advocaat, en is, net als andere diensten, onderworpen aan vergunningsvereisten en -procedures die van toepassing zijn in de lidstaten van de Europese Unie. Voor advocaten die rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht, kunnen deze vergunningsvereisten en -procedures onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscode, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland. Rechtskundige diensten met betrekking tot EU-recht moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in een lidstaat van de Europese Unie tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt, en rechtskundige diensten met betrekking tot het recht van een lidstaat van de Europese Unie moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in die lidstaat tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt. Voor vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere bevoegde instanties in de EU kan daarom volledige toelating tot de balie in de betrokken lidstaat van de Europese Unie noodzakelijk zijn aangezien dat de beoefening van het EU-recht en van het nationale procesrecht inhoudt. Niettemin mogen buitenlandse advocaten die niet ten volle tot de balie zijn toegelaten in bepaalde lidstaten in civielrechtelijke procedures een partij vertegenwoordigen die onderdaan is van of behoort tot de staat waarin de advocaat gemachtigd is zijn beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren	BE, FI: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor rechtskundige vertegenwoordiging, gelden een nationaliteits- en een ingezetenschapsvereiste. Voor vertegenwoordiging voor het Hof van Cassatie in andere dan strafzaken gelden in BE quota's. BG: Koreaanse advocaten mogen alleen onderdanen van Korea rechtskundig vertegenwoordigen in wederkerigheid en samenwerking met een Bulgaarse advocaat. Voor rechtskundige bemiddeling is een vaste verblijfplaats in Bulgarije vereist. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's en een nationaliteitsvereiste. HU: voor de volledige toelating tot de balie gelden een nationaliteits- en een ingezetenschapsvereiste. Voor buitenlandse advocaten is rechtskundige dienstverlening beperkt tot het verstrekken van rechtskundig advies. LV: nationaliteitsvereiste voor beëdigde advocaten, aan wie rechtskundige vertegenwoordiging in strafzaken voorbehouden is. DK: alleen juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep, en in Denemarken geregistreerde advocatenkantoren mogen juridisch advies verstrekken. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. SE: voor toelating tot de balie, die noodzakelijk is om de Zweedse titel "advokat" te mogen voeren, is ingezetenschap vereist.
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan auditors, CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	Voor vorm van dienstverlening 1 FR, HU, IT, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) 2. Auditors (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: niet geconsolideerd. AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde instanties en voor audits overeenkomstig specifieke Oostenrijkse wetgeving (bv. vennootschapswetgeving, beurswet, bankwetgeving enz.). SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren binnen bepaalde rechtspersonen, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Alleen zij mogen aandeelhouder zijn van of partner zijn in ondernemingen die erkende audits (voor officiële doeleinden) uitvoeren. Ingezetenschap is verplicht voor erkenning. LT: het auditverslag moet worden opgesteld in samenwerking met een in Litouwen officieel erkende auditor. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
c) Belastingconsulenten (CPC 863) ⁶	Voor vorm van dienstverlening 1 AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. CY: belastingconsulenten moeten een vergunning hebben van de minister van Financiën. Hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. De hierbij gebruikte criteria zijn dezelfde als die voor de toestemming voor buitenlandse investeringen (zie de horizontale afdeling). Aangezien deze criteria voor deze subsector gelden, wordt telkens rekening gehouden met de werkgelegenheidssituatie in de subsector. BG, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

⁶ Omvat niet: rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden. Deze zijn opgenomen onder 1.A.a). Rechtskundige diensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT: niet geconsolideerd behalve voor diensten die betrekking hebben op de planning. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: niet geconsolideerd. DE: toepassing van de interne regels inzake honoraria en emolumenten voor alle diensten die vanuit het buitenland worden verleend. HU, RO: niet geconsolideerd voor landschapsarchitectuur. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, SI: niet geconsolideerd behalve voor diensten die uitsluitend betrekking hebben op de planning. BG, CY, EL, IT, MT, PT: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: niet geconsolideerd. SI: niet geconsolideerd voor sociale geneeskunde, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten, levering van bloed, bloedpreparaten en transplantaten en autopsie. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
i) Dierenartsen (CPC 932)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI, SK: niet geconsolideerd. UK: niet geconsolideerd, behalve voor veterinaire laboratorium- en technische diensten voor dierenartsen, algemeen advies, begeleiding en informatie (bv. op het gebied van voeding, gedrag en verzorging van huisdieren). Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191) j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. FI, PL: niet geconsolideerd, behalve voor verpleegkundigen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
k) Detailhandel in farmaceutische producten en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ⁷	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI, UK: niet geconsolideerd. CZ, LV, LT: niet geconsolideerd, behalve voor postorders. HU: niet geconsolideerd, behalve voor CPC 63211. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
B. Diensten in verband met computers (CPC 84)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
C. Speur- en ontwikkelingswerk	
Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852 behalve psychologen) ⁸	Geen.

⁷ Het verstrekken van farmaceutische producten aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten van de Europese Unie is alleen het verstrekken van farmaceutische producten op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

⁸ Deel van CPC 85201, dat is opgenomen onder 1.A.h) Artsen en tandartsen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van natuurwetenschappen (CPC 851) Interdisciplinair speur- en ontwikkelingswerk (CPC 853)	EU: voor door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben.
D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ⁹	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

⁹ De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
a) Schepen (CPC 83103)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, DE, HU, MT, RO: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
b) Luchtvaartuigen (CPC 83104)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BG, CY, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. AT, BE, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PT, SI, SE, UK: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie worden gebruikt, moeten in de lidstaat van de Europese Unie die de luchtvaartmaatschappij vergunning heeft verleend of elders in de Europese Unie geregistreerd zijn. In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend.
c) Andere transportmiddelen (CPC 83101, CPC 83102 en CPC 83105)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Andere machines en werktuigen (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 en CPC 83109)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. EE: niet geconsolideerd, behalve voor lease en verhuur van voorbespeelde videocassettes voor thuisamusement.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
F. Andere zakelijke diensten	
a) Reclame (CPC 871)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
b) Markt- en opinieonderzoek (CPC 864)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
c) Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 HU: niet geconsolideerd voor arbitrage en bemiddeling (CPC 86602).
e) Technische testen en toetsen (CPC 8676)	Voor vorm van dienstverlening 1 IT: niet geconsolideerd voor biologen en chemisch analisten. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: niet geconsolideerd.
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	Voor vorm van dienstverlening 1 IT: niet geconsolideerd voor activiteiten die voorbehouden zijn aan landbouwkundigen en "periti agrari". EE, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
g) Adviseurs en consultants in verband met visserij (deel van CPC 882)	Voor vorm van dienstverlening 1 LV, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
h) Adviseurs en consultants in verband met de industrie (deel van CPC 884 en deel van CPC 885)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
i) Arbeidsbemiddeling en personeelsvoorziening	
i) 1. Werving en selectie van leidinggevend personeel (CPC 87201)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
i) 2. Werving en selectie van personeel (CPC 87202)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd.
i) 3. Voorziening van kantoorpersoneel (CPC 87203)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
i) 4. Leveren van huishoudelijke hulp, arbeiders voor handel en bedrijf, verpleegkundig en ander personeel (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Alle lidstaten behalve HU: niet geconsolideerd. HU: Geen.
j) 1. Opsporingsdiensten (CPC 87301)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: niet geconsolideerd.
j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	Voor vorm van dienstverlening 1 HU: niet geconsolideerd voor CPC 87304, CPC 87305. BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 HU: niet geconsolideerd voor CPC 87304, CPC 87305. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd.
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: niet geconsolideerd voor diensten in verband met exploratie. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 Voor zeeschepen: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: niet geconsolideerd. Voor binnenschepen: EU behalve EE, HU, LV: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
l) 4. Onderhoud en reparatie van luchtvaartuigen en delen daarvan (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ¹⁰ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

¹⁰ Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 1.F. l) 1 tot en met 1.F. l) 4. Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 1.B. Diensten in verband met computers.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
n) Fotografie (CPC 875)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, EE, MT, PL: niet geconsolideerd voor luchtfotografie. LV: niet geconsolideerd voor gespecialiseerde fotografie. (CPC 87504) Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
o) Verpakkingsdiensten (CPC 876)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
q) Organisatie van congressen (deel van CPC 87909)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	Voor vorm van dienstverlening 1 PL: niet geconsolideerd voor beëdigde tolken. HU, SK: niet geconsolideerd voor officiële vertalingen en vertolkingen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
r) 2. Binnenhuisarchitecten en andere gespecialiseerde designers (CPC 87907)	Voor vorm van dienstverlening 1 DE: toepassing van de interne regels inzake honoraria en emolumenten voor alle diensten die vanuit het buitenland worden verleend. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ¹¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
r) 6. Advies inzake telecommunicatie (CPC 7544)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
r) 7. Telefoonbeantwoording (CPC 87903)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

¹¹ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 1.F p) zijn opgenomen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
2. COMMUNICATIE	
A. Post- en koeriersdiensten (Diensten in verband met het verwerken ¹² van postzendingen ¹³ volgens onderstaande lijst van subsectoren, naar interne en buitenlandse bestemmingen: i) verwerking van een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke geadresseerde mededeling ¹⁴ , waaronder hybride postdiensten en direct mail, ii) verwerking van geadresseerde pakjes en pakketten ¹⁵ , iii) verwerking van geadresseerd drukwerk ¹⁶ , iv) verwerking van onder i) tot en met iii) genoemde poststukken als aangetekende of verzekerde zendingen,	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

¹² Het begrip "verwerken" omvat ophalen, sorteren, vervoeren en bezorgen.

¹³ Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

¹⁴ Bijvoorbeeld brieven of briefkaarten.

¹⁵ Met inbegrip van boeken en catalogi.

¹⁶ Kranten en tijdschriften.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
v) expresbesteldiensten ¹⁷ voor onder i) tot en met iii) bedoelde zendingen, vi) verwerking van niet-geadresseerde zendingen en vii) uitwisseling van documenten ¹⁸ Subsectoren i), iv) en v) blijven buiten beschouwing wanneer zij onder diensten vallen die kunnen worden voorbehouden voor brievenpost die 5 keer minder kost dan het publieke basistarief, mits de brieven minder dan 350 gram wegen ¹⁹ , en voor aangetekende zendingen bij gerechtelijke of administratieve procedures.)	

¹⁷ Expresbesteldiensten bieden naast snellere en betrouwbaardere verzending extra dienstverlening in de vorm van ophalen vanaf het verzendpunt, persoonlijke aflevering bij de geadresseerde, het volgen en opsporen van zendingen, de mogelijkheid om het adres of de geadresseerde tijdens het vervoer te wijzigen, en ontvangstbevestiging.

¹⁸ Levering van middelen, met inbegrip van het verschaffen van ad-hoc-ruimte alsmede vervoer door derden, voor zelfbestelling door de wederzijdse uitwisseling van postzendingen tussen gebruikers die zich op deze dienst abonneren. Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

¹⁹ Onder "brievenpost" wordt verstaan: een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke mededeling die wordt vervoerd en besteld op het door de afzender op de zending zelf of op de omslag daarvan vermelde adres. Boeken, catalogi, kranten en tijdschriften worden niet als brievenpost aangemerkt.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
(deel van CPC 751, deel van CPC 71235 ²⁰ en deel van CPC 73210 ²¹)	
B. Telecommunicatie Het leveren van inhoud die via telecommunicatiediensten wordt verzonden, valt hier niet onder.	
a) Alle diensten die bestaan uit de transmissie en ontvangst van elektromagnetische signalen ²² , met uitzondering van radio- en televisieomroep ²³	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

²⁰ Vervoer van post- en koerierzendingen voor eigen rekening via elke vorm van vervoer over land.

²¹ Vervoer van post voor eigen rekening via de lucht.

²² Deze diensten omvatten niet online-informatie en/of gegevensverwerking (met inbegrip van de verwerking van transacties) (deel van CPC 843), die onder 1.B. Diensten in verband met computers zijn opgenomen.

²³ Een omroep is de ononderbroken transmissieketen die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek. Het begrip omvat niet de toeleveringskoppelingen tussen exploitanten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) Transmissie van programma's via satelliet ²⁴	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EU: geen, behalve dat dienstverleners in deze sector onderworpen kunnen zijn aan verplichtingen om de doelstellingen van algemeen belang te vrijwaren die verband houden met inhoud die via hun netwerk wordt getransfereerd, in overeenstemming met het EU-regelgevingskader voor elektronische communicatie. BE: niet geconsolideerd.
3. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

²⁴ Hieronder valt de telecommunicatiedienst die bestaat in de transmissie en ontvangst van radio- en televisieprogramma's via satelliet (de ononderbroken transmissieketen via satelliet die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek). De verkoop van satellietdiensten valt hieronder, maar niet de verkoop van pakketten televisieprogramma's aan huishoudens. Nationale verbindingen (de transmissie van die signalen via satelliet van het nationale grondgebied naar het nationale grondgebied) vallen hier niet onder.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
4. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie, springstoffen en ander oorlogsmaterieel) A. Handelsbemiddeling a) Handelsbemiddeling in auto's, motorfietsen, skimotoeren en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) b) Andere handelsbemiddeling (CPC 621)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EU behalve AT, SI, SE, FI: niet geconsolideerd voor de handel in chemische producten, edele metalen (en edelstenen). AT: niet geconsolideerd voor de handel in pyrotechnische producten, ontvlambare producten, explosieven en giftige stoffen. AT, BG: niet geconsolideerd voor de handel in producten voor medisch gebruik zoals medische en chirurgische instrumenten, geneeskundige stoffen en voorwerpen voor medisch gebruik. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, FR, PL, RO: niet geconsolideerd voor de handel in tabak en tabaksproducten. IT: voor de groothandel: staatstabaksmonopolie. BG, FI, PL, RO, SE: niet geconsolideerd voor de handel in alcoholhoudende dranken. AT, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: niet geconsolideerd voor de handel in farmaceutische producten. BG, HU, PL: niet geconsolideerd voor makelaars in grondstoffen. FR: wat handelsbemiddeling betreft, niet geconsolideerd voor handelaren en makelaars in verse voedingsmiddelen op 17 markten van nationaal belang. Niet geconsolideerd voor de groothandel in farmaceutische producten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Groothandel a) Groothandel in auto's, motorfietsen, skimotores en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) b) Groothandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542) c) Andere groothandel (CPC 622 behalve groothandel in energieproducten²⁵)	MT: niet geconsolideerd voor handelsbemiddeling. BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: niet geconsolideerd voor detailhandel, behalve voor postorders.

²⁵ Deze diensten, die CPC 62271 omvatten, zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 14.D.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Detailhandel²⁶ Detailhandel in auto's, motorfietsen, skimotoren en delen en toebehoren daarvan (CPC 61112, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) Detailhandel in telecom-municatieapparatuur (deel van CPC 7542) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631)	

²⁶ Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 1.B. en 1.F.I).
Omvat geen detailhandel in energieproducten, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 14.E en 14.F.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Detailhandel in andere (niet-energie)goederen, behalve detailhandel in farmaceutische producten en medische en orthopedische goederen ²⁷ (CPC 632 behalve CPC 63211 en 63297) D. Franchising (CPC 8929)	
5. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	
A. Basisonderwijs (CPC 921)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, FI, MT, RO, SE, SI: niet geconsolideerd.

²⁷ Detailhandel in farmaceutische producten en medische en orthopedische goederen zijn opgenomen onder VRIJE BEROEPEN in 1.A.k).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Voortgezet onderwijs (CPC 922)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 LV: niet geconsolideerd voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224).
C. Hoger onderwijs (CPC 923)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van Korea evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners om een vergunning te krijgen om erkende staatsdiploma's af te geven. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 CZ, SK: niet geconsolideerd voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
D. Volwasseneneducatie (CPC 924)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 1 AT: niet geconsolideerd voor volwasseneneducatie via radio of televisie.
E. Ander onderwijs (CPC 929)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
6. MILIEUDIENSTEN A. Diensten in verband met afvalwater (CPC 9401) ²⁸ B. Beheer van vaste en gevaarlijke afvalstoffen, behalve grensoverschrijdend vervoer van gevaarlijke afvalstoffen a) Afvalverzameling en -verwerking (CPC 9402) b) Hygiënediensten en vergelijkbare diensten (CPC 9403)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd behalve voor consulenten. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

²⁸ Stemt overeen met afvalwaterinzameling en -behandeling.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Bescherming van luchtkwaliteit en klimaat (CPC 9404)²⁹ D. Sanering en schoonmaak van bodem en water a) Behandeling en sanering van verontreinigde bodem en verontreinigd water (deel van CPC 94060)³⁰ E. Lawaaibestrijding en reductie van trillingen (CPC 9405) F. Bescherming van de biodiversiteit en het landschap a) Bescherming van natuur en landschap (deel van CPC 9406) G. Overige diensten in verband met milieu en aanverwante diensten (CPC 94090)	

²⁹ Stemt overeen met reiniging van uitlaatgassen.

³⁰ Stemt overeen met delen van bescherming van natuur en landschap.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
7. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: a) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en b) goederen in het internationale douanevervoer. AT: promotionele activiteiten en intermediairs namens een niet in de Europese Unie gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal (behalve voor herverzekering en retrocessie) zijn verboden. De verplichte verzekering van luchtvervoer, behalve de verzekering van internationaal commercieel luchtvervoer, kan alleen worden gesloten bij een in de Europese Unie gevestigde dochteronderneming of een in Oostenrijk gevestigd filiaal. Voor verzekeringscontracten (met uitzondering van herverzekerings- en retrocessiecontracten) die bij een niet in de Europese Unie gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal worden gesloten, is een hogere premiebelasting verschuldigd. Van deze hogere premiebelasting kan ontheffing worden verleend. DK: alleen in de Europese Unie gevestigde ondernemingen mogen de verplichte verzekering voor luchtvervoer aanbieden. In Denemarken mogen geen personen of ondernemingen (met inbegrip van verzekeringsmaatschappijen) andere dan verzekeringsmaatschappijen die hiervoor vergunning hebben verkregen krachtens de Deense wetgeving of van de bevoegde Deense autoriteiten, bedrijfsmatig deelnemen aan de directe verzekering van personen die ingezetenen zijn van Denemarken en van Deense schepen of goederen in Denemarken. DE: de verplichte verzekering voor luchtvervoer kan alleen bij een in de Europese Unie gevestigde dochteronderneming of een in Duitsland gevestigd filiaal worden gesloten. Een buitenlandse verzekeringsmaatschappij met een filiaal in Duitsland kan daar uitsluitend via dat filiaal verzekeringscontracten voor internationaal vervoer afsluiten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	FR: risico's in verband met vervoer over land mogen uitsluitend door in de Europese Unie gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. PL: niet geconsolideerd, behalve voor herverzekering, retrocessie en verzekering van goederen in het internationale handelsverkeer. PT: lucht- en zeevervoer (goederen, luchtvaartuigen, schepen en aansprakelijkheid) mogen alleen bij in de Europese Unie gevestigde ondernemingen worden verzekerd. Alleen in de Europese Unie gevestigde personen of ondernemingen mogen in Portugal als intermediair voor dit soort verzekeringen optreden. RO: herverzekering op de internationale markt is alleen toegestaan als het herverzekerde risico niet op de binnenlandse markt kan worden geplaatst. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor directe-verzekeringsbemiddeling, behalve voor verzekering van risico's in verband met: a) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en b) goederen in het internationale douanevervoer. BG: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor diensten die op het grondgebied van Bulgarije door buitenlandse aanbieders aan buitenlanders worden aangeboden. Goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Bulgarije gelegen risico's mogen niet door buitenlandse verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Een buitenlandse verzekeringsmaatschappij kan uitsluitend via een filiaal in de Europese Unie verzekeringscontracten afsluiten. Niet geconsolideerd voor depositoverzekeringen en soortgelijke compensatieregelingen, noch voor stelsels van verplichte verzekeringen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	CY, LV, MT: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: a) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en b) goederen in het internationale douanevervoer. LT: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: a) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en b) goederen in het internationale douanevervoer, behalve met betrekking tot vervoer over land waar het risico in Litouwen gelegen is. LV, LT, PL: niet geconsolideerd voor verzekeringsbemiddeling. FI: alleen verzekeraars die hun hoofdkantoor in de Europese Unie hebben of over een filiaal in Finland beschikken, mogen directe verzekeringen (waaronder medeverzekeringen) aanbieden. De diensten van verzekeringsmakelaar mogen alleen worden aangeboden door ondernemingen met een permanente vestiging in de Europese Unie. HU: verzekeringsmaatschappijen die niet in de Europese Unie gevestigd zijn, mogen op het grondgebied van Hongarije slechts directe verzekeringen aanbieden via een in Hongarije geregistreerd filiaal. IT: niet geconsolideerd voor actuarissen. Goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Italië gelegen risico's mogen alleen door in de Europese Unie gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Dit voorbehoud geldt niet voor het internationaal vervoer bij invoer in Italië.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	SE: directe verzekeringen mogen alleen worden aangeboden via een verzekeraar met een Zweedse vergunning, op voorwaarde dat de buitenlandse dienstverlener en de Zweedse verzekeringsmaatschappij tot dezelfde groep van ondernemingen behoren of een onderlinge samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten. ES: voor actuariële diensten, ingezetenschap en drie jaar relevante ervaring. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor bemiddeling. BG: voor directe verzekeringen kunnen Bulgaarse natuurlijke en rechtspersonen, alsmede buitenlanders die op het grondgebied van Bulgarije bedrijfsactiviteiten verrichten, met betrekking tot hun activiteiten in Bulgarije alleen verzekeringscontracten afsluiten met aanbieders die over een vergunning beschikken om in Bulgarije verzekeringsactiviteiten te verrichten. Schadeloosstellingen in verband met deze verzekeringscontracten moeten in Bulgarije worden betaald. Niet geconsolideerd voor depositoverzekeringen en soortgelijke compensatieregelingen, noch voor stelsels van verplichte verzekeringen. IT: goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Italië gelegen risico's mogen alleen door in de Europese Unie gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Dit voorbehoud geldt niet voor het internationaal vervoer bij invoer in Italië.
B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen) Alle hieronder vermelde subsectoren	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor de verstrekking van financiële informatie en bewerking van financiële gegevens en voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. BE: vestiging in België is verplicht voor het verlenen van diensten die verband houden met het verstrekken van beleggingsadvies. BG: beperkingen en voorwaarden met betrekking tot het gebruik van telecommunicatienetwerken kunnen van toepassing zijn. CY: niet geconsolideerd, behalve voor de handel in verhandelbare effecten, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	EE: voor de aanvaarding van deposito's is een vergunning van de Estse dienst financieel toezicht vereist, alsmede registratie als naamloze vennootschap, dochtermaatschappij of filiaal naar Ests recht. EE: voor het beheer van beleggingsfondsen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht; alleen bedrijven met statutaire zetel in de Europese Unie kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden. LT: voor het beheer van unit trusts en beleggingsmaatschappijen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht; alleen bedrijven met statutaire zetel in de Europese Unie kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden. IE: voor het aanbieden van beleggingsdiensten of beleggingsadvies is vereist hetzij a) een Ierse vergunning, waarvoor normaliter wordt verlangd dat de entiteit een vennootschap, dan wel een commanditaire vennootschap of een zelfstandige handelaar is, in elk geval met hoofdkantoor of statutaire zetel in Ierland (in bepaalde gevallen is geen vergunning vereist, bv. wanneer een Koreaanse dienstverlener geen commerciële aanwezigheid heeft in Ierland en de dienst niet aan particulieren wordt aangeboden), hetzij b) een vergunning van een andere lidstaat van de Europese Unie overeenkomstig de richtlijn van de Europese Unie betreffende beleggingsdiensten. IT: niet geconsolideerd voor "promotori di servizi finanziari" (verkopers van financiële producten). LV: niet geconsolideerd, behalve voor de participatie in de uitgifte van alle soorten waardepapieren, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. LT: voor het beheer van pensioenfondsen is commerciële aanwezigheid vereist. MT: niet geconsolideerd, behalve voor de aanvaarding van deposito's, alle soorten verstrekte leningen, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. PL: voor de verstrekking en doorgifte van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens en de daarop betrekking hebbende software moet gebruik worden gemaakt van het openbare telecommunicatienetwerk of van het netwerk van andere vergunninghouders.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	RO: niet geconsolideerd voor financiële lease, voor de handel in geldmarktinstrumenten, deviezen, derivaten, wisselkoers- en rentetariefinstrumenten, verhandelbare effecten en andere verhandelbare instrumenten en financiële activa, voor de participatie in de uitgifte van alle soorten waardepapieren, voor het beheer van activa en voor de betalings- en compensatiediensten van financiële activa. Betalings- en geldovermakingsdiensten zijn alleen toegestaan via een in Roemenië gevestigde bank. SI: a) participatie in de uitgifte van schatkistpapier, beheer van pensioenfondsen: niet geconsolideerd. b) alle andere subsectoren, behalve participatie in de uitgifte van schatkistpapier, het beheer van pensioenfondsen, verstrekking en doorgifte van financiële informatie, alsook advies en andere ondersteunende financiële diensten: niet geconsolideerd, behalve voor het opnemen van kredieten (alle soorten opgenomen leningen) en het aanvaarden van garanties en verbintenissen van buitenlandse kredietinstellingen door interne rechtspersonen en eenmanszaken. Buitenlanders kunnen buitenlandse effecten alleen aanbieden via interne banken en effectenhuizen. Leden van de Sloveense beurs moeten naar Sloveens recht zijn opgericht of filialen zijn van buitenlandse investeringsmaatschappijen of banken. Voor vorm van dienstverlening 2 BG: beperkingen en voorwaarden met betrekking tot het gebruik van telecommunicatienetwerken kunnen van toepassing zijn. PL: voor de verstrekking en doorgifte van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens en de daarop betrekking hebbende software moet gebruik worden gemaakt van het openbare telecommunicatienetwerk of van het netwerk van andere vergunninghouders.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
8. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (alleen particulier gefinancierde diensten)	
A. Ziekenhuizen (CPC 9311) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
D. Maatschappelijke dienstverlening (CPC 933)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BE: niet geconsolideerd behalve voor herstellingsoorden, verpleegtehuizen en bejaardenhuizen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
9. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) behalve catering in de luchtvaart ³¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor catering. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, HU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

³¹ Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 12.E.a) Grondafhandeling.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
10. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. BG: niet geconsolideerd, behalve voor theaterproducenten, zanggroepen, bands en orkesten (CPC 96191), auteurs, componisten, beeldhouwers, entertainers en andere individuele artiesten (CPC 96192) en aanverwante theaterdiensten (CPC 96193). EE: niet geconsolideerd voor ander amusement (CPC 96199) behalve voor bioscopen. LT, LV: niet geconsolideerd behalve voor bioscopen (deel van CPC 96199).
B. Nieuws- en persagentschappen (CPC 962)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BG, CY, CZ, HU, LT, MT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele diensten (CPC 963)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
D. Sport (CPC 9641)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT: niet geconsolideerd voor skischolen en berggidsen. BG, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 1 CY, EE: niet geconsolideerd.
E. Recreatieparken en stranden (CPC 96491)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
11. VERVOER	
A. Zeevaart a) Internationaal personenvervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage ³²) b) Internationaal goederenvervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage ³³)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

³² Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

³³ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Binnenvaart	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2
a) Personenvervoer (CPC 7221 zonder nationale cabotage ³⁴)	EU: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten voorbehouden aan maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Onderworpen aan regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart.
b) Goederenvervoer (CPC 7222 zonder nationale cabotage ³⁵)	AT: natuurlijke personen moeten aan het nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt het nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren, de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van burgers van de Europese Unie. BG, CY, CZ, EE, FI, HU, LT, MT, RO, SE, SI, SK: niet geconsolideerd.

³⁴ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

³⁵ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Vervoer per spoor a) Personenvervoer (CPC 7111) b) Goederenvervoer (CPC 7112)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
D. Vervoer over de weg a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122) b) Goederenvervoer (CPC 7123, behalve vervoer van post- en koerierzendingen voor eigen rekening ³⁶).	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ³⁷ (CPC 7139)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.

³⁶ Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 2.A. Post- en koeriersdiensten.

³⁷ Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 14.B.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
12. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ³⁸	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) In- en uitklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten f) Maritieme expediteursdiensten g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd* voor de behandeling van zeevracht en voor duwen en slepen. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SE, SI, SK: niet geconsolideerd voor de verhuur van schepen met bemanning. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

³⁸ Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 1.F.1) 1 tot en met 1.F.1) 4.

* Niet geconsolideerd, want technisch niet haalbaar.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Ondersteunende diensten voor de binnenvaart a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7223) e) Duwen en slepen (CPC 7224) f) Ondersteunende diensten voor de binnenvaart (deel van CPC 745) g) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EU: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten voorbehouden aan maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Onderworpen aan regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. EU: niet geconsolideerd voor duwen en slepen. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd voor de verhuur van schepen met bemanning.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Trekken en opdrukken (CPC 7113) e) Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor (CPC 743) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd voor duwen en slepen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124) e) Ondersteunende activiteiten in verband met het vervoer over de weg (CPC 744) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
E. Ondersteunende diensten voor de luchtvaart	
a) Grondafhandeling (inclusief catering)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd behalve voor catering. Voor vorm van dienstverlening 2 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK SI: niet geconsolideerd.
b) Opslag (deel van CPC 742)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Verhuur van luchtvaartuigen met bemanning (CPC 734)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EU: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie worden gebruikt, moeten in de lidstaat van de Europese Unie die de luchtvaartmaatschappij vergunning heeft verleend of, wanneer de lidstaat die de vergunning heeft verleend dat toestaat, elders in de Europese Unie geregistreerd zijn. Soms worden alleen luchtvaartuigen geregistreerd die eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap. Bij wijze van uitzondering mogen in Korea geregistreerde luchtvaartuigen - in specifieke omstandigheden en behoudens goedkeuring voor beperkte tijd door de lidstaat van de Europese Unie die de luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie vergunning heeft verleend - door een Koreaanse luchtvaartmaatschappij aan een luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie worden geleased om te voldoen aan uitzonderlijke behoeften van de luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie, haar seizoensgebonden capaciteitsbehoeften of haar behoeften om operationele problemen te overwinnen, wanneer aan die behoeften redelijkerwijs niet kan worden voldaan door in de Europese Unie geregistreerde luchtvaartuigen te leasen.
e) Verkoop en marketing f) Geautomatiseerd boekingssysteem (CRS)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EU: wanneer Koreaanse verleners van CRS-diensten aan luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie een behandeling toekennen die niet gelijkwaardig³⁹ is aan die welke aan hen in de Europese Unie wordt toegekend, of wanneer Koreaanse luchtvaartmaatschappijen aan verleners van CRS-diensten uit de Europese Unie een behandeling toekennen die niet gelijkwaardig is aan die welke aan hen in de Europese Unie wordt toegekend, mogen de verleners van CRS-diensten uit de Europese Unie maatregelen nemen om de Koreaanse luchtvaartmaatschappijen, respectievelijk de Koreaanse verleners van CRS-diensten, op gelijkwaardige wijze te behandelen.

³⁹ "Gelijkwaardige behandeling" betekent dat luchtvaartmaatschappijen in de Europese Unie en verstrekkers van CRS-diensten in de Europese Unie niet op discriminerende wijze worden behandeld.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
F. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof via pijpleidingen ⁴⁰ a) Opslag van goederen andere dan brandstof, vervoerd via pijpleidingen (deel van CPC 742)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
13. OVERIG VERVOER	
Gecombineerd vervoer	Alle lidstaten behalve AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: geen, behoudens de in deze lijst van verbintenissen opgenomen beperkingen die voor elk van de wijzen van vervoer gelden. AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: niet geconsolideerd.

⁴⁰ Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 14.C.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
14. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw (CPC 883) ⁴¹	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.
B. Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen (CPC 7131)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
C. Opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen (deel van CPC 742)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

⁴¹ Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pekel), bevoorrading met en installatie van opvulinrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen.
Omvat niet de directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen.
Omvat niet het exploitatierijp maken van terreinen voor de winning van andere hulpbronnen dan aardolie en gas (CPC 5115), dat is opgenomen onder 3. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
D. Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (CPC 62271) en groothandel in elektriciteit, stoom en warm water	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd voor de groothandel in elektriciteit, stoom en warm water. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
E. Detailhandel in motorbrandstoffen (CPC 613)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
F. Detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout (CPC 63297) en detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd voor de detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: voor de detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout, niet geconsolideerd behalve voor postorders (geen voor postorders). Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
G. Diensten in verband met de distributie van energie (CPC 887)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd, behalve voor advies (geen voor advies). Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
15. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
b) Haarverzorging (CPC 97021)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrekt ⁴² (CPC ver. 1.0 97230)	Voor vorm van dienstverlening 1 EU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
g) Telecommunicatieverbinding (CPC 7543)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen.

⁴² Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 1.A.h) Artsen en tandartsen, 1.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 8.A en 8.C Gezondheidszorg.

EU

LIJST VAN VERBINTENISSEN OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 7.13

(VESTIGING)

1. In onderstaande lijst van verbintenissen zijn de economische activiteiten opgenomen die overeenkomstig artikel 7.13 zijn geliberaliseerd, alsook, door middel van voorbehouden, de beperkingen inzake markttoegang en nationale behandeling die gelden voor vestigingen en investeerders uit Korea in die activiteiten. De onderstaande lijst bevat de volgende elementen:
 - a) de eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarin de EU de verbintenis is aangegaan, en de liberalisering waarop de voorbehouden van toepassing zijn; en
 - b) de tweede kolom, waarin de toepasselijke voorbehouden worden beschreven.

Voor vestiging in sectoren of subsectoren waarop de overeenkomst van toepassing is en die niet in onderstaande lijst is opgenomen, zijn geen verbintenissen aangegaan.

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) wordt onder ISIC rev 3.1 de "International Standard Industrial Classification of all Economic Activities" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 4, ISIC REV 3.1, 2002";
 - b) onder "CPC" wordt verstaan de "Central Products Classification", zoals bedoeld in voetnoot 27 bij artikel 7.25; en
 - c) onder CPC ver. 1.0 wordt de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, Nr. 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en –procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 7.11 en 7.12. Die maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, universeledienstverplichting, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, en non-discriminatieverplichting inzake bepaalde activiteiten die niet in beschermde milieugebieden of gebieden van bijzonder historisch en artistiek belang mogen worden uitgeoefend) gelden in ieder geval voor vestigingen en investeerders uit Korea, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.

4. Overeenkomstig artikel 7.1, lid 3, bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door een partij toegekende subsidies.
5. Onverminderd artikel 7.11 hoeven non-discriminatievereisten wat de soort rechtsvorm van een vestiging betreft niet in de onderstaande lijst van verbintenissen inzake vestiging te worden genoemd om door de EU te worden gehandhaafd of vastgesteld.
6. De uit de onderstaande lijst voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.
7. In de onderstaande lijst worden de volgende afkortingen gebruikt:

AT Oostenrijk

BE België

BG Bulgarije

CY Cyprus

CZ Tsjechië

DE Duitsland

DK Denemarken

EU De Europese Unie, met inbegrip van al haar lidstaten

ES Spanje

EE Estland

FI Finland

FR Frankrijk

EL Griekenland

HU Hongarije

IE Ierland

IT Italië

LV Letland

LT Litouwen

LU Luxemburg

MT Malta

NL Nederland

PL Polen

PT Portugal

RO Roemenië

SK Slowakije

SI Slovenië

SE Zweden

UK Verenigd Koninkrijk

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Onroerend goed Alle lidstaten behalve AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HU, IE, IT, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: geen. AT: voor de verwerving, aankoop, huur of pacht van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is toestemming nodig van de bevoegde regionale autoriteiten (<i>Länder</i>) die zullen beoordelen of al dan niet grote economische, sociale of culturele belangen in het geding zijn. BG: buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen (met inbegrip van filialen) kunnen geen grond verwerven. Bulgaarse rechtspersonen met buitenlandse participatie kunnen geen landbouwgrond verwerven. Buitenlandse rechtspersonen en burgers die permanent in het buitenland verblijven, kunnen gebouwen en beperkte eigendomsrechten¹ van onroerend goed verwerven met toestemming van het ministerie van Financiën. Deze verplichting geldt niet voor personen die in Bulgarije hebben geïnvesteerd. Buitenlandse burgers die permanent in het buitenland verblijven, buitenlandse rechtspersonen en vennootschappen met een buitenlands meerderheidsbelang kunnen in bepaalde, door de Raad van Ministers aangewezen geografische regio's met toestemming onroerend goed verwerven. CY: niet geconsolideerd. CZ: beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen. Buitenlandse entiteiten kunnen onroerend goed verwerven door oprichting van een Tsjechische rechtspersoon of deelname in een joint venture. Voor de verwerving van grond door buitenlandse entiteiten is toestemming vereist. DK: beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door niet-ingezeten natuurlijke en rechtspersonen. Beperkingen met betrekking tot de aankoop van landbouwbedrijven door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen.

¹ Het Bulgaarse eigendomsrecht kent de volgende beperkte eigendomsrechten: gebruiksrecht, bouwrecht, recht van bovenbouw en erfdienstbaarheden.

	EE: niet geconsolideerd voor de verwerving van landbouwgrond en bosgrond². EL: volgens Wet nr. 1892/90 moet het ministerie van Defensie toestemming verlenen als burgers grond willen kopen in gebieden dichtbij de grens. In de administratieve praktijk wordt gemakkelijk toestemming verleend voor directe investeringen. FI: (Åländeilanden): voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn en voor rechtspersonen gelden beperkingen van het recht om op de Åländeilanden onroerend goed te kopen en te bezitten zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden. Beperkingen voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn en voor rechtspersonen van het recht van vestiging en het recht diensten te verlenen, zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden. HU: beperking van de aankoop van grond en onroerend goed door buitenlandse investeerders³. IE: voor de verwerving van een belang in Ierse grond door interne of buitenlandse bedrijven of door onderdanen van een ander land is voorafgaande schriftelijke toestemming van de <i>Land Commission</i> vereist. Wanneer de grond voor industriële doeleinden bestemd is (behalve landbouw), geldt deze eis niet als de minister van Ondernemingen, Handel en Werkgelegenheid ontheffing verleent. Deze wet is niet van toepassing binnen de bebouwde kom van steden. IT: voor de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is wederkerigheid vereist. LV: niet-geconsolideerd voor de verwerving van grond; pacht van grond voor niet langer dan 99 jaar is toegestaan. LT: niet geconsolideerd voor de verwerving van grond⁴. MT: de eisen van de Maltese wet- en regelgeving inzake de aankoop van onroerend goed blijven van toepassing.
--	--

² Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

³ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

⁴ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

	PL: voor de aankoop (direct of indirect) van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen is toestemming vereist. Niet geconsolideerd voor de verwerving van staatseigendom, d.w.z. de regelingen voor het privatiseringsproces. RO: natuurlijke personen die niet de Roemeense nationaliteit hebben en in Roemenië wonen en rechtspersonen die niet Roemeens zijn en hun hoofdkwartier in Roemenië hebben, kunnen geen grond verwerven via een akte <i>inter vivos</i>. SI: in Slovenië met buitenlandse kapitaalparticipatie gevestigde rechtspersonen mogen op het grondgebied van Slovenië onroerend goed kopen. Filialen⁵ die door buitenlanders in Slovenië zijn gevestigd, mogen uitsluitend onroerend goed (met uitzondering van grond) verwerven wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de economische activiteiten waarvoor zij zijn opgericht. Ondernemingen waarvan de meerderheid van het kapitaal of de stemrechten direct of indirect toebehoort aan onderdanen van of rechtspersonen uit de andere partij, mogen alleen met speciale toestemming onroerend goed bezitten op minder dan 10 km van de grens. SK: beperkingen met betrekking tot de aankoop van onroerend goed door buitenlandse natuurlijke en rechtspersonen. Buitenlandse entiteiten kunnen onroerend goed verwerven door oprichting van een Slowaakse rechtspersoon of deelname in een joint venture. Niet geconsolideerd voor grond.
ALLE SECTOREN	Openbare nutsbedrijven EU: economische activiteiten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsbedrijven worden beschouwd, kunnen voorbehouden zijn aan overheidsmonopolies; ook kunnen hiervoor exclusieve rechten aan particuliere exploitanten zijn verleend^{6 7}.

⁵ Volgens de wet inzake handelsondernemingen worden in Slovenië gevestigde filialen niet als rechtspersoon beschouwd; voor hun activiteiten worden zij behandeld als dochterondernemingen. Dit is in overeenstemming met artikel XXVIII, onder g), van de GATS.

⁶ Er kan geen gedetailleerde, volledige lijst per sector worden opgesteld omdat openbare nutsbedrijven vaak ook op lagere niveaus dan het centrale niveau bestaan. Voor een beter begrip zullen specifieke voetnoten in deze lijst van verbintenissen op een illustratieve en niet-exhaustieve manier die sectoren markeren waar openbare nutsbedrijven een belangrijke rol spelen.

⁷ Deze beperking geldt niet voor de telecommunicatie en voor diensten in verband met computers.

ALLE SECTOREN	Soorten vestiging EU: de behandeling, die wordt toegepast ten aanzien van dochterondernemingen (van Koreaanse vennootschappen) die in overeenstemming met de wetgeving van de lidstaten van de Europese Unie zijn opgericht en hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging binnen de Europese Unie hebben, geldt niet voor filialen of agentschappen die door een Koreaanse vennootschap in de lidstaten van de Europese Unie worden opgericht⁸. BG: voor de oprichting van filialen is een vergunning vereist. EE: minstens de helft van de leden van de raad van bestuur moet zijn verblijfplaats in de Europese Unie hebben. FI: een Koreaan die handel drijft als vennoot in een Finse commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, heeft een handelsvergunning nodig en moet permanent ingezetene van de Europese Unie zijn. Voor alle sectoren, behalve telecommunicatiediensten, is nationaliteit en ingezetenschap vereist voor ten minste de helft van de gewone en plaatsvervangende leden van de raad van bestuur. Voor bepaalde ondernemingen kunnen echter uitzonderingen worden gemaakt. Voor telecommunicatiediensten moeten de helft van de oprichters en de helft van de leden van de raad van bestuur permanent ingezetene zijn. Indien de oprichter een rechtspersoon is, moet deze in Finland gevestigd zijn. Indien een Koreaanse organisatie een bedrijf of handelsonderneming wil beginnen door een filiaal in Finland op te richten, heeft zij een handelsvergunning nodig. Indien een Koreaanse organisatie of natuurlijke persoon die geen burger van de Europese Unie is, een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wil oprichten, heeft zij/hij een vergunning nodig. IT: voor de toegang tot industriële, commerciële en ambachtelijke activiteiten zijn een verblijfsvergunning en speciale toestemming vereist. BG, PL: het activiteitengebied van een vertegenwoordiging mag alleen de reclame en de promotie voor de vertegenwoordigde buitenlandse moederonderneming omvatten.
---------------	--

⁸ Overeenkomstig artikel 54 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden deze dochterondernemingen beschouwd als rechtspersonen uit de Europese Unie. Voor zover zij een daadwerkelijke en duurzame band met de economie van de Europese Unie hebben, genieten zij de voordelen van de interne markt van de EU, wat onder meer de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverlening in alle lidstaten van de Europese Unie inhoudt.

	PL: met uitzondering van financiële diensten, niet geconsolideerd voor filialen. Koreaanse investeerders mogen uitsluitend economische activiteiten uitoefenen in de vorm van een commanditaire vennootschap, een commanditaire vennootschap op aandelen, een besloten vennootschap of een naamloze vennootschap (in het geval van juridische diensten uitsluitend in de vorm van een geregistreerde vennootschap of een commanditaire vennootschap). RO: de enige bestuurder of de voorzitter van de raad van bestuur en de helft van het totale aantal bestuurders van commerciële ondernemingen moeten Roemeens staatsburger zijn, tenzij anders is bepaald in het contract of de statuten van de onderneming. De meerderheid van de accountants en hun afgevaardigden moeten Roemeens staatsburger zijn. SE: een Koreaanse onderneming (die geen rechtspersoon in Zweden gevestigd heeft) dient haar handelstransacties te laten verlopen via een in Zweden gevestigd filiaal met een onafhankelijke leiding en gescheiden rekeningen. Bouwprojecten met een duur van minder dan een jaar zijn vrijgesteld van de verplichting een filiaal op te richten of een in Zweden gevestigde vertegenwoordiger aan te wijzen. Een besloten of naamloze vennootschap kan een of meer oprichters hebben. De oprichter(s) moet(en) hetzij in Zweden wonen hetzij een Zweedse rechtspersoon zijn. Een vennootschap onder firma kan alleen als oprichter fungeren als iedere partner in Zweden woont. Vergelijkbare voorwaarden gelden voor de oprichting van alle andere soorten rechtspersonen. Ten minste 50% van de leden van de raad van bestuur moeten in Zweden wonen. Niet in Zweden woonachtige buitenlanders of Zweedse burgers die handelstransacties willen uitvoeren in Zweden, moeten een ingezetene als vertegenwoordiger aanwijzen die verantwoordelijk is voor deze activiteiten en deze laten registreren bij de lokale autoriteiten. Ontheffing van deze voorwaarde is mogelijk als kan worden aangetoond dat ingezetenschap in een bepaald geval niet noodzakelijk is. SI: voor de vestiging van filialen door Koreaanse ondernemingen geldt als voorwaarde dat de moederonderneming in het land van oorsprong ten minste één jaar in een handelsregister is opgenomen. SK: Koreaanse natuurlijke personen wier naam in het handelsregister moet worden opgenomen als gemachtigde die namens de ondernemer mag optreden, moeten een verblijfsvergunning in Slowakije aanvragen.
--	---

ALLE SECTOREN	Investeringsen ES: voor investeringen in Spanje door buitenlandse overheden en buitenlandse overheidsinstellingen⁹, direct of via ondernemingen of andere instellingen die direct of indirect onder zeggenschap van een buitenlandse overheid staan, dient de overheid vooraf toestemming te verlenen. BG: bij ondernemingen waarvan meer dan dertig procent van de aandelen in handen is van de overheid (de staat of de gemeente) is toestemming vereist voor het overdragen van deze aandelen aan een derde partij. Voor bepaalde economische activiteiten met betrekking tot de exploitatie of het gebruik van staats- of overheidseigendommen moet toestemming worden verleend krachtens de Concessiewet. Buitenlandse investeerders kunnen niet deelnemen aan privatisering. Buitenlandse investeerders en Bulgaarse rechtspersonen met een Koreaans meerderheidsbelang moeten toestemming hebben voor a) prospectie, ontwikkeling of winning van natuurlijke hulpbronnen uit de territoriale wateren, het continentaal plat of de exclusieve economische zone en b) het verwerven van een meerderheidsbelang in ondernemingen die bij één van de onder a) genoemde activiteiten betrokken zijn. FR: voor Koreaanse aankopen van meer dan 33,33 procent van de aandelen in het kapitaal of van het stemrecht in bestaande Franse ondernemingen of 20 procent in op de beurs genoteerde Franse ondernemingen gelden de volgende voorschriften: - investeringen van minder dan 7,6 miljoen euro in ondernemingen met een omzet van niet meer dan 76 miljoen euro zijn vrij, na verloop van 15 dagen na de aanmelding en nadat de bedragen in orde zijn bevonden; - nadat na de aanmelding één maand is verstreken, wordt stilzwijgend toestemming verleend voor nieuwe investeringen, tenzij de minister van Economische Zaken, in uitzonderlijke omstandigheden, zijn recht heeft uitgeoefend om de investeringen uit te stellen. Buitenlandse participatie in recentelijk geprivatiseerde ondernemingen kan worden beperkt tot een bepaald deel van de uitgegeven aandelen, dat door de Franse regering van geval tot geval wordt vastgesteld. Wanneer een vestiging betrekking heeft op bepaalde commerciële, industriële of ambachtelijke activiteiten, is speciale toestemming vereist wanneer de algemeen directeur geen permanente verblijfsvergunning heeft.
---------------	---

⁹ Bij dergelijke investeringen spelen doorgaans naast economische ook niet-economische belangen voor deze instanties een rol.

	FI: de aankoop van aandelen door Koreaanse kopers die daardoor meer dan een derde van de stemrechten in een grote Finse vennootschap of onderneming (met meer dan 1000 werknemers, een omzet¹⁰ van meer dan 168 miljoen euro of een balanstotaal van meer dan 168 miljoen euro) verwerven, moet worden goedgekeurd door de Finse overheid. Deze goedkeuring kan alleen worden geweigerd als er grote nationale belangen op het spel staan. Deze beperkingen gelden niet voor de telecommunicatie. HU: niet geconsolideerd voor Koreaanse participaties in recentelijk geprivatiseerde ondernemingen. IT: exclusieve rechten kunnen worden toegekend aan of gehandhaafd voor recentelijk geprivatiseerde bedrijven. In sommige gevallen kan het stemrecht in dergelijke bedrijven worden beperkt. Gedurende een periode van vijf jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst kan voor de verwerving van een groot aandeel in ondernemingen met activiteiten op het gebied van defensie, vervoer, telecommunicatie en energie toestemming van de bevoegde instanties vereist zijn.
ALLE SECTOREN	Geografische zones FI: op de Ålandeilanden, beperkingen van het recht van vestiging voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn of voor rechtspersonen zonder toestemming van de bevoegde instanties van de Ålandeilanden.

¹⁰ Totale som van opbrengsten, of totale som van schulden plus kapitaal.

1. LANDBOUW, JACHT, BOSBOUW	
A. Landbouw, jacht (ISIC rev. 3.1: 011, 012, 013, 014, 015) behalve adviseurs en consulenten ¹¹	AT, HU, MT, RO: niet geconsolideerd voor landbouwactiviteiten. CY: een participatie van Koreaanse investeerders van ten hoogste 49% is toegestaan. FR: voor de vestiging van landbouwbedrijven door Koreaanse onderdanen en de aankoop van wijngaarden door Koreaanse investeerders is toestemming vereist. IE: voor de vestiging van graanmolens door ingezetenen van Korea is toestemming vereist.
B. Bosbouw en de exploitatie van bossen (ISIC rev. 3.1: 020) behalve adviseurs en consulenten ¹²	BG: niet geconsolideerd voor bosexploitatieactiviteiten.
2. VISSERIJ EN AQUACULTUUR (ISIC rev. 3.1: 0501, 0502) behalve adviseurs en consulenten ¹³	Niet geconsolideerd.

¹¹ Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

¹² Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

¹³ Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

3. WINNING VAN DELFSTOFFEN¹⁴ A. Winning van steen- en bruinkool; winning van turf (ISIC rev. 3.1: 10) B. Winning van aardolie en aardgas¹⁵ (ISIC rev. 3.1: 1110) C. Winning van metaalertsen (ISIC rev. 3.1: 13) D. Overige winning van delfstoffen (ISIC rev. 3.1: 14)	EU: niet geconsolideerd voor rechtspersonen die worden gecontroleerd¹⁶ door natuurlijke of rechtspersonen uit een land dat niet tot de Europese Unie behoort en meer dan 5% van de invoer van olie of aardgas door de Europese Unie vertegenwoordigt. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Niet geconsolideerd voor de winning van aardolie en aardgas.
--	--

¹⁴ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

¹⁵ Omvat niet de diensten in verband met de mijnbouw voor een vast bedrag of op contractbasis aan olie- en gasvelden, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.A.

¹⁶ Een rechtspersoon wordt door (een) andere natuurlijke of rechtsperso(o)n(en) gecontroleerd wanneer deze laatste(n) de macht heeft/hebben om een meerderheid van de directeurs te benoemen of om de activiteiten op een andere manier juridisch te sturen. In het bijzonder wanneer meer dan 50 procent van de aandelen in handen zijn van één rechtspersoon, wordt deze geacht de controle te hebben.

4. INDUSTRIE ¹⁷	
A. Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken (ISIC rev. 3.1: 15)	Geen.
B. Vervaardiging van tabaksproducten (ISIC rev. 3.1: 16)	Geen.
C. Vervaardiging van textiel (ISIC rev. 3.1: 17)	Geen.
D. Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont (ISIC rev. 3.1: 18)	Geen.
E. Looien en bewerken van leer;vervaardiging van koffers, tassen, zadel- en tuigmakerswerk en schoeisel (ISIC rev. 3.1: 19)	Geen.

¹⁷ Onder deze sector vallen niet de adviseurs en consultants in verband met de industrie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.h).

F. Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (ISIC rev. 3.1: 20)	Geen.
G. Vervaardiging van papier en papierwaren (ISIC rev. 3.1: 21)	Geen.
H. Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media ¹⁸ (ISIC rev. 3.1: 22, behalve uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis ¹⁹)	IT: nationaliteitsvereiste voor eigenaars van uitgeverijen en drukkerijen.
I. Vervaardiging van cokesovenproducten (ISIC rev. 3.1: 231)	Geen.

¹⁸ De sector is beperkt tot vervaardiging. Hij omvat geen audiovisuele activiteiten of activiteiten met een culturele inhoud.

¹⁹ Uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.p).

J. Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten ²⁰ (ISIC rev. 3.1: 232)	EU: niet geconsolideerd voor rechtspersonen die worden gecontroleerd ²¹ door natuurlijke of rechtspersonen uit een land dat niet tot de Europese Unie behoort en meer dan 5% van de invoer van olie of aardgas door de Europese Unie vertegenwoordigt. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
K. Vervaardiging van chemische producten andere dan springstoffen (ISIC rev. 3.1: 24 behalve vervaardiging van springstoffen)	Geen.
L. Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (ISIC rev. 3.1: 25)	Geen.
M. Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (ISIC rev. 3.1: 26)	Geen.
N. Vervaardiging van metalen in primaire vorm (ISIC rev. 3.1: 27)	Geen.

²⁰ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

²¹ Een rechtspersoon wordt door (een) andere natuurlijke of rechtsperso(o)n(en) gecontroleerd wanneer deze laatste(n) de macht heeft/hebben om een meerderheid van de directeurs te benoemen of om de activiteiten op een andere manier juridisch te sturen. In het bijzonder wanneer meer dan 50 procent van de aandelen in handen zijn van één rechtspersoon, wordt deze geacht de controle te hebben.

O. Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (ISIC rev. 3.1: 28)	Geen.
P. Vervaardiging van machines	
a) Vervaardiging van machines voor algemeen gebruik (ISIC rev. 3.1: 291)	Geen.
b) Vervaardiging van machines voor specifieke doeleinden, andere dan wapens en munitie (ISIC rev. 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	Geen.
c) Vervaardiging van huishoudapparaten, n.e.g. (ISIC rev. 3.1: 293)	Geen.
d) Vervaardiging van kantoormachines, boekhoudmachines en computers (ISIC rev. 3.1: 30)	Geen.

e) Vervaardiging van elektrische machines en toestellen, n.e.g. (ISIC rev. 3.1: 31)	Geen.
f) Vervaardiging van radio-, televisie- en communicatieapparatuur en -toestellen (ISIC rev. 3.1: 32)	Geen.
Q. Vervaardiging van medische, precisie- en optische instrumenten en uurwerken (ISIC rev. 3.1: 33)	Geen.
R. Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers (ISIC rev. 3.1: 34)	Geen.
S. Vervaardiging van andere (niet-militaire) transportmiddelen (ISIC rev. 3.1: 35 behalve de vervaardiging van oorlogsschepen, oorlogsvliegtuigen en andere transportmiddelen voor militair gebruik)	Geen.

T. Vervaardiging van meubelen; vervaardiging, n.e.g. (ISIC rev 3.1: 361, 369)	Geen.
U. Recyclage (ISIC rev. 3.1: 37)	Geen.
5. PRODUCTIE; TRANSMISSIE EN DISTRIBUTIE VOOR EIGEN REKENING VAN ELEKTRICITEIT, GAS, STOOM EN WARM WATER ²² (BEHALVE DE PRODUCTIE VAN ELEKTRICITEIT MET KERNENERGIE)	
A. Productie van elektriciteit; transmissie en distributie van elektriciteit voor eigen rekening (deel van ISIC rev. 3.1: 4010) ²³	EU: niet geconsolideerd.

²² De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

²³ Omvat niet de exploitatie van elektriciteitstransmissie- en distributiesystemen voor een vast bedrag of op contractbasis, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

B. Productie en distributie van gas; distributie voor eigen rekening van gasvormige brandstoffen via leidingen (deel van ISIC rev. 3.1: 4020) ²⁴	EU: niet geconsolideerd.
C. Productie van stoom en warm water; distributie voor eigen rekening van stoom en warm water (deel van ISIC rev. 3.1: 4030) ²⁵	EU: niet geconsolideerd voor rechtspersonen die worden gecontroleerd ²⁶ door natuurlijke of rechtspersonen uit een land dat niet tot de Europese Unie behoort en meer dan 5% van de invoer van olie of aardgas door de Europese Unie vertegenwoordigt. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).

²⁴ Omvat niet het transport van aardgas en gasvormige brandstoffen via pijpleidingen, de transmissie en distributie van gas voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van aardgas en gasvormige brandstoffen, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

²⁵ Omvat niet de transmissie en distributie van stoom en warm water voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van stoom en warm water, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

²⁶ Een rechtspersoon wordt door (een) andere natuurlijke of rechtsperso(o)n(en) gecontroleerd wanneer deze laatste(n) de macht heeft/hebben om een meerderheid van de directeurs te benoemen of om de activiteiten op een andere manier juridisch te sturen. In het bijzonder wanneer meer dan 50 procent van de aandelen in handen zijn van één rechtspersoon, wordt deze geacht de controle te hebben.

6. ZAKELIJKE DIENSTEN	
A. Vrije beroepen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861) ²⁷	AT: de participatie van Koreaanse advocaten (die in Korea volledig gekwalificeerd moeten zijn) in het aandelenkapitaal van een advocatenkantoor en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen. Zij mogen in de besluitvorming geen beslissende invloed hebben. BE: voor vertegenwoordiging in andere dan strafzaken voor het Hof van Cassatie gelden quota's. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's.

²⁷ Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering. Verstrekking van rechtskundige diensten is uitsluitend toegestaan met betrekking tot internationaal publiekrecht, EU-recht en het recht van de jurisdicties waar de dienstverlener of zijn personeel gekwalificeerd is als advocaat, en is, net als andere diensten, onderworpen aan vergunningsvereisten en -procedures die van toepassing zijn in de lidstaten van de Europese Unie. Voor advocaten die rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht, kunnen deze vergunningsvereisten en -procedures onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscodes, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland. Rechtskundige diensten met betrekking tot EU-recht moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in een lidstaat van de Europese Unie tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt, en rechtskundige diensten met betrekking tot het recht van een lidstaat van de Europese Unie moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in die lidstaat tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt. Voor vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere bevoegde instanties in de EU kan daarom volledige toelating tot de balie in de betrokken lidstaat van de Europese Unie noodzakelijk zijn aangezien dat de beoefening van het EU-recht en van het nationale procesrecht inhoudt. Niettemin mogen buitenlandse advocaten die niet ten volle tot de balie zijn toegelaten in bepaalde lidstaten in civielrechtelijke procedures een partij vertegenwoordigen die onderdaan is van of behoort tot de staat waarin de advocaat gemachtigd is zijn beroep uit te oefenen.

behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren.	DK: uitsluitend juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het beroep van advocaat en in Denemarken geregistreerde advocatenkantoren mogen aandeelhouder zijn van een Deens advocatenkantoor. Uitsluitend juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het beroep van advocaat mogen bestuurder of beheerder van een Deens advocatenkantoor zijn. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. FR: bepaalde rechtsvormen ("association d'avocats" en "société en participation d'avocat") zijn voorbehouden aan advocaten die in Frankrijk ten volle tot de balie zijn toegelaten. In een advocatenkantoor dat diensten verstrekt met betrekking tot Frans of EU-recht, moeten minstens 75 procent van de partners, die 75 procent van de aandelen in handen hebben, advocaten zijn die in Frankrijk ten volle tot de balie zijn toegelaten. HU: commerciële aanwezigheid moet de vorm aannemen van een partnerschap met een Hongaarse advocaat (ügyvéd), een Hongaars advocatenkantoor (ügyvédi iroda) of een vertegenwoordiging. PL: hoewel voor EU-advocaten andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse advocaten uitsluitend toegang tot de rechtsvormen geregistreerde vennootschap of commanditaire vennootschap.
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan auditors, CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	AT: de participatie van Koreaanse accountants (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van Korea) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen, wanneer zij geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector. DK: buitenlandse accountants kunnen na toestemming van het Deense agentschap voor handel en bedrijven (Danish Commerce and Companies Agency) partnerschappen met in Denemarken officieel erkende accountants aangaan.

b) 2. Auditors (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	AT: de participatie van Koreaanse auditors (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van Korea) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen, wanneer zij geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector. CZ, SK: minimaal 60% van het kapitaal of de stemrechten moet in handen van staatsburgers zijn. DK: buitenlandse accountants kunnen na toestemming van het Deense agentschap voor handel en bedrijven (Danish Commerce and Companies Agency) partnerschappen met in Denemarken officieel erkende accountants aangaan. FI: minstens één van de auditors van een Finse vennootschap moet ingezetene zijn. LV: in een handelsonderneming van beëdigde auditors moet meer dan 50 procent van de aandelen met stemrecht in handen zijn van beëdigde auditors of handelsondernemingen van beëdigde auditors in de Europese Unie. LT: minstens 75 procent van de aandelen moet in handen zijn van auditors of auditondernemingen in de Europese Unie. SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren binnen bepaalde rechtspersonen, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Alleen zij mogen aandeelhouder zijn van of partner zijn in ondernemingen die erkende audits (voor officiële doeleinden) uitvoeren. Ingezetenschap is verplicht voor erkenning. SI: buitenlanders mogen maximaal 49% van het aandelenkapitaal van een auditonderneming bezitten.
--	---

c) Belastingconsulenten (CPC 863) ²⁸	AT: de participatie van Koreaanse belastingconsulenten (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van Korea) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen. Deze beperking geldt alleen voor degenen die geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector.
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	BG: voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten Koreaanse investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van plaatselijke investeerders. LV: voor architecten geldt dat om een vergunning te krijgen drie jaar werkervaring in Letland op het gebied van ontwerpen en een universitair diploma vereist zijn; met de vergunning is het mogelijk zakelijke activiteiten op te zetten en daarbij de volledige juridische aansprakelijkheid te aanvaarden en contracten aan te gaan.
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	BG: voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten Koreaanse investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van plaatselijke investeerders.

²⁸ Omvat niet: rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden. Deze zijn opgenomen onder 1.A.a). Rechtskundige diensten.

h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	CY, EE, FI, MT: niet geconsolideerd. AT: niet geconsolideerd, behalve voor tandartsen en voor psychologen en psychotherapeuten. Geen voor tandartsen en voor psychologen en psychotherapeuten. DE: onderzoek naar de economische behoefte voor artsen en tandartsen die bij publieke ziektekostenverzekeringen aangesloten patiënten mogen behandelen. Belangrijkste criteria: tekort aan artsen en tandartsen in de betrokken regio. FR: hoewel voor investeerders in de Europese Unie andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben Koreaanse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LV: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criteria: tekort aan artsen en tandartsen in de betrokken regio. BG, LT: voor dienstverlening is toestemming nodig, waarbij wordt uitgegaan van een vraaggestuurd gezondheidszorgplan op basis van de bevolkingsomvang en de aanwezige artsen en tandartsen. SI: niet geconsolideerd voor sociale geneeskunde, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten; levering van bloed, bloedpreparaten en transplantaten; en autopsie. UK: vestiging van artsen in het kader van de National Health Service is afhankelijk van een bezettingsplan voor medisch personeel.
i) Dierenartsen (CPC 932)	AT, CY, EE, MT, SI: niet geconsolideerd. BG: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen. HU: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criteria: arbeidsvoorwaarden in de sector. FR: dienstverlening uitsluitend via "société d'exercice libéral" of "société civile professionnelle".

j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191)	BG, CZ, FI, HU, MT, SI, SK: niet geconsolideerd. FR: hoewel voor investeerders in de Europese Unie andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben Koreaanse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LT: er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector.
j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	AT: buitenlandse investeerders zijn uitsluitend in de volgende activiteiten toegelaten: verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, diëtisten en voedingsdeskundigen. BG, MT: niet geconsolideerd. FI, SI: niet geconsolideerd voor fysiotherapeuten en paramedisch personeel. FR: hoewel voor investeerders in de Europese Unie andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben Koreaanse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LT: er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector. LV: onderzoek naar de economische behoefte voor buitenlandse fysiotherapeuten en paramedisch personeel. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de betrokken regio.
k) Detailhandel in farmaceutische producten en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ²⁹	AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: niet geconsolideerd. BE, DE, DK, EE, ES, FR, IT, HU, IE, LV, PT, SK: hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken.

²⁹ Het verstrekken van farmaceutische producten aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten is alleen het verstrekken van geneesmiddelen op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

B. Diensten in verband met computers (CPC 84)	Geen.
C. Speur- en ontwikkelingswerk ³⁰	
a) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van natuurwetenschappen (CPC 851)	EU: voor door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben.
b) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852 behalve psychologen) ³¹	Geen.
c) Interdisciplinair speur- en ontwikkelingswerk (CPC 853)	EU: voor door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben.

³⁰ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

³¹ Deel van CPC 85201, dat is opgenomen onder 6.A.h) Artsen en tandartsen.

D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ³²	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	Geen.
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	Geen.
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
a) Schepen (CPC 83103)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. LT: schepen moeten eigendom zijn van Litouwse natuurlijke personen of in Litouwen gevestigde ondernemingen. SE: Koreaanse eigenaren mogen alleen onder Zweedse vlag varen wanneer het Zweedse belang aantoonbaar doorslaggevend is.
b) Luchtvaartuigen (CPC 83104)	EU: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie worden gebruikt, moeten in de lidstaat van de Europese Unie die de maatschappij vergunning heeft verleend of elders in de Europese Unie geregistreerd zijn. Het luchtvaartuig moet eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap (de nationaliteit van directieleden inbegrepen). In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend.

³² De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

c) Andere transportmiddelen (CPC 83101, CPC 83102 en CPC 83105)	Geen.
d) Andere machines en werktuigen (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 en CPC 83109)	Geen.
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	Geen, behalve voor BE en FR niet geconsolideerd voor CPC 83202.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	Geen.
F. Andere zakelijke diensten	
a) Reclame (CPC 871)	Geen.
b) Markt- en opinieonderzoek (CPC 864)	Geen.

c) Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	Geen.
d) Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866)	HU: niet geconsolideerd voor arbitrage en bemiddeling (CPC 86602).
e) Technische testen en toetsen ³³ (CPC 8676)	Geen.
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	Geen.
g) Adviseurs en consultants in verband met visserij (deel van CPC 882)	Geen.

³³ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing voor technische testen en toetsen die verplicht zijn voor de toekenning van vergunningen voor het in de handel brengen of voor gebruiksvergunningen (zoals autokeuring, voedingsmiddeleninspectie).

h) Adviseurs en consultants in verband met de industrie (deel van CPC 884 en deel van CPC 885)	Geen.
i) Arbeidsbemiddeling en personeelsvoorziening	
i) 1. Werving en selectie van leidinggevend personeel (CPC 87201)	BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. ES: staatsmonopolie.
i) 2. Werving en selectie van personeel (CPC 87202)	AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK: niet geconsolideerd. BE, ES, FR, IT: staatsmonopolie. DE: hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: situatie op en ontwikkeling van de arbeidsmarkt.
i) 3. Voorziening van kantoorpersoneel (CPC 87203)	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. IT: staatsmonopolie.
i) 4. Modellenagentschappen (deel van CPC 87209)	Geen.

i) 5. Leveren van huishoudelijke hulp, arbeiders voor handel en bedrijf, verpleegkundig en ander personeel (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	Alle lidstaten behalve HU: niet geconsolideerd. HU: Geen.
j) 1. Opsporingsdiensten (CPC 87301)	BE, BG, CY, CZ, DE, ES, EE, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	DK: nationaliteit en ingezetenschap vereist voor de leden van de raad van bestuur. Niet geconsolideerd voor de voorziening van bewaking van vliegvelden. BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: de vergunning wordt soms alleen verleend aan onderdanen en in het land geregistreerde organisaties. ES: alleen toegang met voorafgaande vergunning. Bij het verlenen van de vergunning houdt de ministerraad rekening met voorwaarden als bekwaamheid, professionele integriteit en onafhankelijkheid, toereikendheid van de verleende bescherming voor de veiligheid van de bevolking en de openbare orde.
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen ³⁴ (CPC 8675)	FR: buitenlandse investeerders hebben een specifieke vergunning nodig voor exploratie en prospectie.
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	Geen.

³⁴ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op bepaalde activiteiten met betrekking tot mijnbouw (bv. mineralen, olie en gas).

l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwegmaterieel (deel van CPC 8868)	LV: staatsmonopolie. SE: een onderzoek naar de economische behoefte wordt ingesteld wanneer een investeerder zijn eigen terminalinfrastructuurfaciliteiten wil opzetten. Belangrijkste criteria: beschikbare ruimte en capaciteit.
l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoeren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	SE: een onderzoek naar de economische behoefte wordt ingesteld wanneer een investeerder zijn eigen terminalinfrastructuurfaciliteiten wil opzetten. Belangrijkste criteria: beschikbare ruimte en capaciteit.
l) 4. Onderhoud en reparatie van luchtvaartuigen en delen daarvan (deel van CPC 8868)	Geen.
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ³⁵ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	Geen.

³⁵ Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 6.F. l) 1 tot en met 6.F. l) 4.
Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 6.B. Diensten in verband met computers.

m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	Geen.
n) Fotografie (CPC 875)	Geen.
o) Verpakkingsdiensten (CPC 876)	Geen.
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	LT, LV: alleen nationale rechtspersonen (geen filialen) mogen een uitgeverij oprichten. PL: nationaliteitsvereiste voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften. SE: ingezetenschaapsvereiste voor de uitgever en de eigenaar van een uitgeverij of een drukkerij.
q) Organisatie van congressen (deel van CPC 87909)	Geen.
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	DK: bij de erkenning als vertaler of tolk kan het activiteitengebied worden beperkt. PL: niet geconsolideerd voor beëdigde tolken. BG, HU, SK: niet geconsolideerd voor officiële vertalingen en vertolkingen.
r) 2. Binnenhuisarchitecten en andere gespecialiseerde designers (CPC 87907)	Geen.

r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	IT, PT: nationaliteitsvereiste voor investeerders.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	BE: voor consumentenkredietgegevensbanken, nationaliteitsvereiste voor investeerders. IT, PT: nationaliteitsvereiste voor investeerders.
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ³⁶	Geen.
r) 6. Advies inzake telecommunicatie (CPC 7544)	Geen.
r) 7. Telefoonbeantwoording (CPC 87903)	Geen.

³⁶ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 6.F p) zijn opgenomen.

7. COMMUNICATIE	
A. Post- en koeriersdiensten (Diensten in verband met het verwerken ³⁷ van postzendingen ³⁸ volgens onderstaande lijst van subsectoren, naar interne en buitenlandse bestemmingen: i) verwerking van een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke geadresseerde mededeling ³⁹ , waaronder hybride postdiensten en direct mail, ii) verwerking van geadresseerde pakjes en pakketten ⁴⁰ , iii) verwerking van geadresseerd drukwerk ⁴¹ ,	Geen.

³⁷ Het begrip "verwerken" omvat ophalen, sorteren, vervoeren en bezorgen.

³⁸ Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

³⁹ Bijvoorbeeld brieven of briefkaarten.

⁴⁰ Met inbegrip van boeken en catalogi.

⁴¹ Kranten en tijdschriften.

iv) verwerking van onder i) tot en met iii) genoemde poststukken als aangetekende of verzekerde zendingen, v) expresbesteldiensten⁴² voor onder i) tot en met iii) bedoelde zendingen, vi) verwerking van niet-geadresseerde zendingen en vii) uitwisseling van documenten⁴³ Subsectoren i), iv) en v) blijven buiten beschouwing wanneer zij onder diensten vallen die kunnen worden voorbehouden voor brievenpost die 5 keer minder kost dan het publieke basistarief, mits de brieven minder dan 350 gram wegen⁴⁴, en voor aangetekende zendingen bij gerechtelijke of administratieve procedures.)	
---	--

⁴² Expresbesteldiensten bieden naast snellere en betrouwbaardere verzending extra dienstverlening in de vorm van ophalen vanaf het verzendpunt, persoonlijke aflevering bij de geadresseerde, het volgen en opsporen van zendingen, de mogelijkheid om het adres of de geadresseerde tijdens het vervoer te wijzigen, en ontvangstbevestiging.

⁴³ Levering van middelen, met inbegrip van het verschaffen van ad-hoc-ruimte alsmede vervoer door derden, voor zelfbestelling door de wederzijdse uitwisseling van postzendingen tussen gebruikers die zich op deze dienst abonneren. Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

⁴⁴ Onder "brievenpost" wordt verstaan: een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke mededeling die wordt vervoerd en besteld op het door de afzender op de zending zelf of op de omslag daarvan vermelde adres. Boeken, catalogi, kranten en tijdschriften worden niet als brievenpost aangemerkt.

(deel van CPC 751, deel van CPC 71235 ⁴⁵ en deel van CPC 73210 ⁴⁶)	
B. Telecommunicatie Het leveren van inhoud die via telecommunicatiediensten wordt verzonden, valt hier niet onder.	
a) Alle diensten die bestaan uit de transmissie en ontvangst van elektromagnetische signalen ⁴⁷ , met uitzondering van radio- en televisieomroep ⁴⁸	Geen ⁴⁹ .

⁴⁵ Vervoer van post- en koerierzendingen voor eigen rekening via elke vorm van vervoer over land.

⁴⁶ Vervoer van post voor eigen rekening via de lucht.

⁴⁷ Deze diensten omvatten niet online-informatie en/of gegevensverwerking (met inbegrip van de verwerking van transacties) (deel van CPC 843), die onder 6.B. Diensten in verband met computers zijn opgenomen.

⁴⁸ Een omroep is de ononderbroken transmissieketen die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek. Het begrip omvat niet de toeleveringskoppelingen tussen exploitanten.

⁴⁹ Ter verduidelijking: enkele lidstaten van de Europese Unie handhaven overheidsdeelname bij bepaalde telecommunicatie-exploitanten. Die lidstaten behouden zich het recht voor deze overheidsdeelname ook in de toekomst te handhaven. Dit is geen beperking van de markttoegang. In België zijn de overheidsdeelname bij en de stemrechten in Belgacom vastgesteld in het kader van wettelijke bevoegdheden, die momenteel zijn vastgelegd in de Wet van 21 maart 1991 inzake de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

b) Transmissie van programma's via satelliet ⁵⁰	EU: dienstverleners in deze sector kunnen onderworpen zijn aan verplichtingen om de doelstellingen van algemeen belang te vrijwaren die verband houden met inhoud die via hun netwerk wordt getransfereerd, in overeenstemming met het EU-regelgevingskader voor elektronische communicatie. BE: niet geconsolideerd.
8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	Geen.
9. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie, springstoffen en ander oorlogsmaterieel) Alle hieronder vermelde subsectoren ⁵¹	AT: niet geconsolideerd voor de handel in pyrotechnische producten, ontvlambare producten, explosieven en giftige stoffen. Voor de handel in farmaceutische producten en tabaksproducten kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben. FI: niet geconsolideerd voor de handel in alcoholhoudende dranken en farmaceutische producten.

⁵⁰ Hieronder valt de telecommunicatiedienst die bestaat in de transmissie en ontvangst van radio- en televisieprogramma's via satelliet (de ononderbroken transmissieketen via satelliet die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek). De verkoop van satellietdiensten valt hieronder, maar niet de verkoop van pakketten televisieprogramma's aan huishoudens.

⁵¹ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op de handel in chemische producten, farmaceutische producten, producten voor medisch gebruik zoals medische en chirurgische instrumenten, geneeskundige stoffen en voorwerpen voor medisch gebruik, militaire uitrusting en edele metalen (en edelstenen) en in een aantal lidstaten van de Europese Unie eveneens de handel in tabak en tabaksproducten en alcoholische dranken.

A. Handelsbemiddeling	
a) Handelsbemiddeling in auto's, motorfietsen, skimotoeren en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121)	Geen.
b) Andere handelsbemiddeling (CPC 621)	Geen.
B. Groothandel	
a) Groothandel in auto's, motorfietsen, skimotoeren en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121)	Geen.
b) Groothandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542)	Geen.

c) Andere groothandel (CPC 622 behalve groothandel in energieproducten ⁵²)	FR, IT: staatstabaksmonopolie. FR: voor vergunningen voor de groothandel in farmaceutische producten wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken.
C. Detailhandel ⁵³ Detailhandel in auto's, motorfietsen, skimotores en delen en toebehoren daarvan (CPC 61112, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) Detailhandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631)	ES, FR, IT: staatstabaksmonopolie. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: voor vergunningen voor warenhuizen (in FR alleen voor grote warenhuizen) wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande warenhuizen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. IE, SE: niet geconsolideerd voor detailhandel in alcoholhoudende dranken. SE: onderzoek naar de economische behoefte kan worden ingesteld voor de tijdelijke handel in kleding, schoeisel en voedingsmiddelen die niet op de plaats van verkoop worden geconsumeerd. Belangrijkste criteria: het effect op de bestaande winkels in de betrokken geografische zone.

⁵² Deze diensten, die CPC 62271 omvatten, zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.D.

⁵³ Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.B. en 6.F.I).
Omvat geen detailhandel in energieproducten, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.E en 19.F.

Detailhandel in andere (niet-energie)goederen, behalve detailhandel in farmaceutische producten en medische en orthopedische goederen ⁵⁴ (CPC 632 behalve CPC 63211 en 63297)	
D. Franchising (CPC 8929)	Geen.
10. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	
A. Basisonderwijs (CPC 921) B. Voortgezet onderwijs (CPC 922) C. Hoger onderwijs (CPC 923)	EU: een concessie is vereist voor participatie van particuliere operatoren in het onderwijsnetwerk. AT: niet geconsolideerd voor hoger onderwijs en volwasseneneducatie via radio of televisie. BG: niet geconsolideerd voor basis- en/of voortgezet onderwijs door buitenlandse natuurlijke personen en verenigingen en voor hoger onderwijs. CZ, SK: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden. Niet geconsolideerd voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310). CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd.

⁵⁴ Detailhandel in farmaceutische producten en medische en orthopedische goederen zijn opgenomen onder VRIJE BEROEPEN in 6.A.k).

D. Volwasseneneducatie (CPC 924)	EL: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden van scholen van het basis- en het voortgezet onderwijs. Niet geconsolideerd voor hogeronderwijsinstellingen die staatsdiploma's afgeven. ES, IT: onderzoek naar de economische behoefte voor het openen van particuliere universiteiten die erkende diploma's of graden mogen toekennen. De procedure omvat een advies van het parlement. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen. HU, SK: het aantal scholen dat wordt opgericht kan worden beperkt door de plaatselijke overheid (of door de centrale overheid in geval van een instelling voor hoger onderwijs) die bevoegd is om vergunningen te verlenen. LV: niet geconsolideerd voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224). SI: niet geconsolideerd voor basisscholen. Nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden van scholen van het voortgezet en het hoger onderwijs.
E. Ander onderwijs (CPC 929)	AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. CZ, SK: een concessie is vereist voor participatie van particuliere operatoren in het onderwijsnetwerk. Nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden.

11. MILIEUDIENSTEN ⁵⁵ A. Diensten in verband met afvalwater (CPC 9401) ⁵⁶ B. Beheer van vaste en gevaarlijke afvalstoffen, behalve grensoverschrijdend vervoer van gevaarlijke afvalstoffen a) Afvalverzameling en -verwerking (CPC 9402) b) Hygiënediensten en vergelijkbare diensten (CPC 9403) C. Bescherming van luchtkwaliteit en klimaat (CPC 9404) ⁵⁷	Geen.
--	-------

⁵⁵ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁵⁶ Stemt overeen met afvalwaterinzameling en -behandeling.

⁵⁷ Stemt overeen met reiniging van uitlaatgassen.

D. Sanering en schoonmaak van bodem en water a) Behandeling en sanering van verontreinigde bodem en verontreinigd water (deel van CPC 9406) ⁵⁸ E. Lawaaibestrijding en reductie van trillingen (CPC 9405) F. Bescherming van de biodiversiteit en het landschap a) Bescherming van natuur en landschap (deel van CPC 9406) G. Overige diensten in verband met milieu en aanverwante diensten (CPC 9409)	
---	--

⁵⁸ Stemt overeen met delen van bescherming van natuur en landschap.

12. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	AT: vergunningen voor filialen van Koreaanse verzekeringsmaatschappijen worden geweigerd indien de verzekeraar in Korea geen rechtsvorm heeft die overeenstemt met of vergelijkbaar is met die van een naamloze vennootschap of een onderlinge verzekeringsmaatschappij. BG, ES: voordat een Koreaanse verzekeraar in Bulgarije of Spanje een filiaal of agentschap kan oprichten met het oog op de aanbieder van bepaalde soorten verzekeringen, moet hij in Korea al minstens vijf jaar over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen beschikken. EL: het recht van vestiging strekt zich niet uit tot de oprichting van een vertegenwoordiging of een andere wijze van permanente aanwezigheid van verzekeringsmaatschappijen, behalve wanneer een dergelijk kantoor als agentschap, filiaal of hoofdkantoor wordt gevestigd. FI: minstens de helft van de financiers en de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht van een verzekeringsmaatschappij moet in de Europese Unie wonen, tenzij de bevoegde instantie ontheffing verleent. Koreaanse verzekeraars kunnen in Finland geen vergunning verkrijgen voor de oprichting van een filiaal om wettelijke pensioenverzekeringen aan te bieden. IT: de toestemming tot de oprichting van een filiaal is in laatste instantie aan het oordeel van de toezichthoudende autoriteiten onderworpen. BG, PL: zij moeten hun activiteiten verrichten via een lokale vennootschap (geen filialen). PT: Koreaanse verzekeringsondernemingen die een filiaal in Portugal willen oprichten, moeten minstens vijf jaar praktijkervaring kunnen aantonen. De oprichting van rechtstreekse filialen is niet toegestaan voor verzekeringsintermediairs, maar is voorbehouden aan ondernemingen die overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat van de Europese Unie zijn opgericht. SK: Koreanen mogen een verzekeringsmaatschappij in de vorm van een naamloze vennootschap oprichten of via een dochteronderneming met statutaire zetel in Slowakije verzekeringsactiviteiten verrichten (geen filialen). SI: buitenlandse investeerders kunnen niet participeren in verzekeringsondernemingen die worden geprivatiseerd. Alleen in Slovenië opgerichte ondernemingen (geen filialen) en natuurlijke personen van Sloveense nationaliteit mogen lid zijn van onderlinge verzekeringsmaatschappijen. Voor advies en de regeling van schade-eisen moet een entiteit met rechtspersoonlijkheid worden opgericht (geen filialen). SE: niet in Zweden geregistreerde verzekeringsmakelaars mogen zich alleen via een filiaal vestigen.

B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)	EU: alleen bedrijven met statutaire zetel in de Europese Unie kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden. Voor het beheer van unit trusts en beleggingsfondsen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht met hoofdkantoor en statutaire zetel in dezelfde lidstaat van de Europese Unie. BG: pensioenverzekeringen kunnen worden aangeboden via participatie in naar Bulgaars recht opgerichte verzekeringsmaatschappijen (geen filialen). De voorzitters van de raad van beheer en de raad van bestuur moeten hun vaste verblijfplaats in Bulgarije hebben. CY: alleen leden van de Cypriotische effectenbeurs (makelaars) mogen het effectenbedrijf op Cyprus uitoefenen. Een makelaarsbedrijf kan alleen als lid van de Cypriotische effectenbeurs worden geregistreerd als het is opgericht en in een register is ingeschreven overeenkomstig de bedrijvenwet van Cyprus (geen filialen). HU: voor filialen van Koreaanse instellingen is het niet toegestaan de activa van particuliere pensioenfondsen te beheren, noch aan beheer van risicokapitaal te doen. Minstens twee leden van de raad van bestuur van een financiële instelling moeten Hongaars onderdaan zijn, ingezet in de zin van de van toepassing zijnde deviezenregelgeving en sinds ten minste één jaar een vaste verblijfplaats in Hongarije hebben. IE: voor collectieve beleggingsfondsen die als unit trust of vennootschap met variabel kapitaal zijn opgezet (andere dan instellingen voor collectieve beleggingen in overdraagbare effecten, icbe' s), moet de beheerder/depositaris een in Ierland of in een andere lidstaat van de Europese Unie geregistreerde onderneming zijn. In het geval van een commanditaire beleggingsvennootschap moet minstens een algemene partner een naar Iers recht opgerichte onderneming zijn. Om lid te worden van een Ierse effectenbeurs moet een entiteit hetzij a) een vergunning hebben verkregen in Ierland, hetgeen veronderstelt dat deze entiteit een naar Iers recht opgerichte onderneming is of een partnerschap is aangegaan en over een hoofdkantoor/maatschappelijke zetel in Ierland beschikt of b) in een andere lidstaat van de Europese Unie een vergunning hebben gekregen overeenkomstig de richtlijn van de Europese Unie inzake beleggingsdiensten.
--	---

	IT: om met een vestiging in Italië het effectenafwikkelingssysteem te mogen beheren, moet een onderneming naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Om met een vestiging in Italië centrale depositodiensten voor effecten te mogen beheren, moeten ondernemingen naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Voor andere collectieve beleggingsfondsen dan overeenkomstig wetgeving van de Europese Unie geharmoniseerde icbe's, moet de gevolmachtigde/depositaris in Italië geregistreerd zijn of een in een andere lidstaat van de Europese Unie geregistreerde onderneming zijn met een filiaal in Italië. Beheermaatschappijen van niet overeenkomstig wetgeving van de Europese Unie geharmoniseerde icbe's moeten eveneens naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Alleen banken, verzekeringsmaatschappijen, investeringsmaatschappijen en ondernemingen die overeenkomstig wetgeving van de Europese Unie geharmoniseerde icbe's beheren en hun hoofdkantoor in de Europese Unie hebben, alsook naar Italiaans recht opgerichte icbe's, mogen de middelen van pensioenfondsen beheren. In geval van huis-aan-huis-verkoop moet gebruik worden gemaakt van de diensten van erkende verkopers van financiële producten die ingezetene zijn van een lidstaat van de Europese Unie. Vertegenwoordigingen van buitenlandse intermediairs mogen geen activiteiten in verband met beleggingsdiensten verrichten. LT: voor het beheer van de activa moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht (geen filialen). Alleen bedrijven met statutaire zetel in Litouwen kunnen als bewaarder van activa optreden. PT: pensioenfondsen mogen uitsluitend worden beheerd door gespecialiseerde ondernemingen die naar Portugees recht zijn opgericht, door verzekeringsondernemingen die in Portugal zijn gevestigd en gemachtigd zijn levensverzekeringen aan te bieden of door entiteiten die in andere lidstaten van de Europese Unie pensioenfondsen mogen beheren (niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen vanuit landen die geen lidstaat van de Europese Unie zijn). RO: voor filialen van buitenlandse instellingen is het niet toegestaan activa te beheren. SK: investeringsdiensten kunnen worden verleend door banken, investeringsbedrijven, investeringsfondsen en effectenhandelaren met de rechtsvorm van een naamloze vennootschap met eigen vermogen (geen filialen). SI: niet geconsolideerd voor participatie in banken die worden geprivatiseerd en voor particuliere pensioenfondsen (niet-verplichte pensioenfondsen). SE: de oprichter van een spaarbank dient een in de Europese Unie ingezetene natuurlijke persoon te zijn.
--	---

13. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING ⁵⁹ (alleen particulier gefinancierde diensten)	
A. Ziekenhuizen (CPC 9311) B. Ambulances (CPC 93192) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193) D. Maatschappelijke dienstverlening (CPC 933)	EU: een concessie is vereist voor de participatie van particuliere operatoren in het netwerk van gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande instellingen en de gevolgen daarvoor, de vervoersinfrastructuur, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële nieuwe werkgelegenheid. AT, SI: niet geconsolideerd voor ambulances. BG: niet geconsolideerd voor ziekenhuizen, ambulances en intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis. CY, CZ, FI, MT, SE, SK: niet geconsolideerd. HU: niet geconsolideerd voor maatschappelijke dienstverlening. PL: niet geconsolideerd voor ambulances, intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening. BE, UK: niet geconsolideerd voor ambulances, intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening andere dan herstellingsoorden, verpleegtehuizen en bejaardenhuizen.

⁵⁹ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

14. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) behalve catering in de luchtvaart ⁶⁰	BG: oprichting naar Bulgaars recht is vereist (geen filialen). IT: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan voor bars, cafés en restaurants. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen.
B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). PT: oprichting van een onderneming met hoofdkantoor in Portugal verplicht (niet geconsolideerd voor filialen).
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	Geen.

⁶⁰ Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 17.E.a) Grondafhandeling.

15. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd. BG: niet geconsolideerd, behalve voor theaterproducenten, zanggroepen, bands en orkesten (CPC 96191), auteurs, componisten, beeldhouwers, entertainers en andere individuele artiesten (CPC 96192) en aanverwante theaterdiensten (CPC 96193). EE: niet geconsolideerd voor ander amusement (CPC 96199) behalve voor bioscopen. LV: niet geconsolideerd behalve voor bioscopen (deel van CPC 96199).
B. Nieuws- en persagentschappen (CPC 962)	FR: de participatie van buitenlanders in ondernemingen die publicaties in het Frans uitgeven, mag niet meer bedragen dan 20% van het kapitaal van of de stemrechten in de onderneming. Persagentschappen: niet geconsolideerd, behalve dat Koreaanse persagentschappen een filiaal of kantoor in Frankrijk mogen vestigen met als enige doel nieuws te vergaren. Ter verduidelijking: een dergelijk filiaal of kantoor mag geen nieuws verspreiden. BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: niet geconsolideerd. PT: nieuwsagentschappen die in Portugal als N.V. (Sociedade Anónima) zijn opgericht, moeten hun sociaal vermogen in de vorm van aandelen op naam hebben.
C. Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele diensten ⁶¹ (CPC 963)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. AT, LT: voor de participatie van particuliere exploitanten in bibliotheken, archieven, musea en andere netwerken van culturele diensten is een concessie of vergunning vereist.

⁶¹ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

D. Sport (CPC 9641)	AT, SI: niet geconsolideerd voor skischolen en berggidsen. BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd.
E. Recreatieparken en stranden (CPC 96491)	Geen.
16. VERVOER	
A. Zeevaart ⁶²	

⁶² De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens en andere diensten met betrekking tot de zeevaart waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

a) Internationaal personenvervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage ⁶³) b) Internationaal goederenvervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage ⁶⁴)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt.
--	---

⁶³ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

⁶⁴ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

B. Binnenvaart	
a) Personenvervoer (CPC 7221 zonder nationale cabotage ⁶⁵) b) Goederenvervoer (CPC 7222 zonder nationale cabotage ⁶⁶)	EU: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten voorbehouden aan maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan het nationaliteitsvereiste voor eigenaren. Onderworpen aan regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. AT: natuurlijke personen moeten aan het nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt het nationaliteitsvereiste voor de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van burgers van de Europese Unie. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). HU: overheidsparticipatie in een onderneming kan vereist zijn. FI: diensten mogen alleen worden verstrekt door schepen die onder Finse vlag varen.

⁶⁵ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

⁶⁶ Behoudens de activiteiten die onder de betreffende nationale wetgeving als cabotage kunnen worden beschouwd, heeft deze lijst geen betrekking op nationale cabotage voor het vervoer van passagiers of goederen tussen een haven of een plaats in een lidstaat van de Europese Unie en een andere haven of plaats in dezelfde lidstaat, met inbegrip van het continentaal plat zoals gedefinieerd in het Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties, en verkeer dat vertrekt uit en aankomt in dezelfde haven of plaats in een lidstaat van de Europese Unie.

C. Vervoer per spoor ⁶⁷ a) Personenvervoer (CPC 7111) b) Goederenvervoer (CPC 7112)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
--	---

⁶⁷ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op vervoer per spoor waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

D. Vervoer over de weg ⁶⁸	
a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122)	EU: buitenlandse investeerders mogen binnen een lidstaat geen vervoer aanbieden (cabotage), behalve voor verhuur van busdiensten met chauffeur, zonder dienstregeling. EU: onderzoek naar de economische behoefte voor taxi's. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. AT, BG: exclusieve rechten en/of vergunningen kunnen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). FI, LV: vergunning vereist; deze is niet geldig voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. LV, SE: gevestigde ondernemingen zijn verplicht in het betrokken land geregistreerde voertuigen te gebruiken. ES: onderzoek naar de economische behoefte voor CPC 7122. Belangrijkste criteria: plaatselijke vraag. IT, PT: onderzoek naar de economische behoefte voor limousines. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. ES, IE, IT: onderzoek naar de economische behoefte voor intercitybussen. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. FR: niet geconsolideerd voor intercitybussen.

⁶⁸ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

b) Goederenvervoer ⁶⁹ (CPC 7123, behalve vervoer van post- en koerierzendingen voor eigen rekening ⁷⁰).	AT, BG: exclusieve rechten en/of vergunningen kunnen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). FI, LV: vergunning vereist; deze is niet geldig voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. LV, SE: gevestigde ondernemingen zijn verplicht in het betrokken land geregistreerde voertuigen te gebruiken. IT, SK: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criteria: plaatselijke vraag.
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ⁷¹ ⁷² (CPC 7139)	AT: exclusieve rechten kunnen alleen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben.

⁶⁹ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing in een aantal lidstaten.

⁷⁰ Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 7.A. Post- en koeriersdiensten.

⁷¹ Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.B.

⁷² De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

17. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ⁷³	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer ⁷⁴ a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) In- en uitklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten f) Maritieme expeditiediensten	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. IT: onderzoek naar de economische behoefte⁷⁵ voor de behandeling van zeevracht. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële nieuwe werkgelegenheid. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Wat diensten van scheepsagenten betreft, hebben Koreaanse scheepvaartmaatschappijen het recht om filialen op te richten die als agent voor hun belangrijkste kantoren mogen optreden. Ondersteunende diensten voor zeevervoer waarvoor schepen nodig zijn, mogen uitsluitend worden verleend door schepen die de Bulgaarse vlag voeren. SI: in- en uitklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen). FI: diensten mogen alleen worden verstrekt door schepen die onder Finse vlag varen.

⁷³ Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.1) 1 tot en met 6.F.1) 4.

⁷⁴ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens, op andere ondersteunende diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt en op duwen en slepen.

⁷⁵ Deze maatregel wordt op niet-discriminatoire grondslag toegepast.

g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213) h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (inclusief catering) (deel van CPC 749)	
--	--

B. Ondersteunende diensten voor de binnenvaart⁷⁶ a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7223) e) Duwen en slepen (CPC 7224) f) Ondersteunende diensten voor de binnenvaart (deel van CPC 745) g) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	EU: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten voorbehouden aan maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan het nationaliteitsvereiste voor eigenaren. Onderworpen aan regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. AT: natuurlijke personen moeten aan het nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt het nationaliteitsvereiste voor de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Registratie van een onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van burgers van de Europese Unie, behalve voor opslag, bevrachtingsagenten en inspecties vóór verzending. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in een Bulgaarse onderneming is beperkt tot 49 procent. HU: overheidsparticipatie in een onderneming kan vereist zijn, behalve voor opslag. FI: diensten mogen alleen worden verstrekt door schepen die onder Finse vlag varen. SI: in- en uitklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
---	--

⁷⁶ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens, op andere ondersteunende diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt en op duwen en slepen.

C. Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor⁷⁷ a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Trekken en opdrukken (CPC 7113) e) Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor (CPC 743) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in een Bulgaarse onderneming is beperkt tot 49 procent. SI: in- en uitklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
--	---

⁷⁷ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg⁷⁸ a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124) e) Ondersteunende diensten in verband met het vervoer over de weg (CPC 744) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	AT: voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur kunnen alleen vergunningen worden toegekend aan onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en aan rechtspersonen uit de Europese Unie die hun hoofdvestiging in de Europese Unie hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in een Bulgaarse onderneming is beperkt tot 49 procent. FI: voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur is een vergunning vereist; maar er worden geen vergunningen verleend voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. SI: in- en uitklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
--	---

⁷⁸ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

E. Ondersteunende diensten voor de luchtvaart	
a) Grondafhandeling (inclusief catering)	EU: niet geconsolideerd, behalve voor nationale behandeling. De categorieën activiteiten hangen af van de grootte van de luchthaven. Het aantal dienstverleners in een luchthaven kan worden beperkt naar gelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners minimaal twee bedragen. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
b) Opslag (deel van CPC 742)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). PL: voor opslag van diepgevroren of gekoelde goederen en bulkopslag van vloeistoffen of gassen, hangen de categorieën activiteiten af van de grootte van de luchthaven. Het aantal dienstverleners in een luchthaven kan worden beperkt naar gelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners minimaal twee bedragen.
c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. BG: buitenlandse personen mogen uitsluitend diensten verlenen door participatie in Bulgaarse onderneming met maximaal 49 procent van de aandelen en via filialen. SI: in- en uitklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
d) Verhuur van luchtvaartuigen met bemanning (CPC 734)	EU: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie worden gebruikt, moeten in de lidstaat van de Europese Unie die de luchtvaartmaatschappij vergunning heeft verleend of, wanneer de lidstaat die de vergunning heeft verleend dat toestaat, elders in de Europese Unie geregistreerd zijn. Soms worden alleen luchtvaartuigen geregistreerd die eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap. Het luchtvaartuig moet worden geëxploiteerd door een luchtvaartmaatschappij die eigendom is van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap.

e) Verkoop en marketing f) Geautomatiseerd boekingsstelsel (CRS)	EU: wanneer Koreaanse verleners van CRS-diensten aan luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie een behandeling toekennen die niet gelijkwaardig ⁷⁹ is aan die welke aan hen in de Europese Unie wordt toegekend, of wanneer Koreaanse luchtvaartmaatschappijen aan verleners van CRS-diensten uit de Europese Unie een behandeling toekennen die niet gelijkwaardig is aan die welke aan hen in de Europese Unie wordt toegekend, mogen de verleners van CRS-diensten uit de Europese Unie maatregelen nemen om de Koreaanse luchtvaartmaatschappijen, respectievelijk de Koreaanse verleners van CRS-diensten, op gelijkwaardige wijze te behandelen. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
F. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof via pijpleidingen ⁸⁰ a) Opslag van goederen andere dan brandstof, vervoerd via pijpleidingen ⁸¹ (deel van CPC 742)	Geen.
18. OVERIG VERVOER	
Gecombineerd vervoer	Alle lidstaten behalve AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: geen, behoudens de in deze lijst van verbintenissen opgenomen beperkingen die voor elk van de wijzen van vervoer gelden. AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: niet geconsolideerd.

⁷⁹ "Gelijkwaardige behandeling" betekent dat luchtvaartmaatschappijen in de Europese Unie en verstrekkers van CRS-diensten in de Europese Unie niet op discriminerende wijze worden behandeld.

⁸⁰ Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.C.

⁸¹ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

19. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw ⁸² (CPC 883) ⁸³	Geen.
B. Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen ⁸⁴ (CPC 7131)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
C. Opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen ⁸⁵ (deel van CPC 742)	PL: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).

⁸² De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁸³ Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pekel), bevoorrading met en installatie van opvulinrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen.
Omvat niet de directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen.
Omvat niet het exploitatierijp maken van terreinen voor de winning van andere hulpbronnen dan aardolie en gas (CPC 5115), dat is opgenomen onder 8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE.

⁸⁴ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁸⁵ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

D. Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (CPC 62271) en groothandel in elektriciteit, stoom en warm water ⁸⁶	EU: niet geconsolideerd voor de groothandel in elektriciteit, stoom en warm water.
E. Detailhandel in motorbrandstoffen (CPC 613) F. Detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout (CPC 63297) en detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water ⁸⁷	EU: niet geconsolideerd voor de detailhandel in motorbrandstoffen, elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: voor de detailhandel in motorbrandstoffen, flessengas, steenkool en brandhout wordt voor vergunningen voor warenhuizen (in FR alleen voor grote warenhuizen) een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande warenhuizen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid.
G. Diensten in verband met de distributie van energie ⁸⁸ (CPC 887)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor advies (geen voor advies). SI: niet geconsolideerd behalve voor diensten in verband met gasdistributie (geen voor gasdistributie).

⁸⁶ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁸⁷ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁸⁸ Behalve voor advies is de horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven van toepassing.

20. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	Geen.
b) Haarverzorging (CPC 97021)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.

e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrekt ^{89 90} (CPC ver. 1.0 97230)	Geen.
g) Telecommunicatieverbinding (CPC 7543)	Geen.

⁸⁹ Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 6.A.h) Artsen en tandartsen, 6.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 13.A en 13.C Gezondheidszorg.

⁹⁰ De horizontale beperking inzake openbare nutsbedrijven is van toepassing op kuuroorden en niet-therapeutische massages verstrekt in ruimten van openbaar nut zoals bepaalde waterbronnen.

EU

LIJST VAN VOORBEHOUDEN OVEREENKOMSTIG DE ARTIKELEN 7.18 en 7.19

(STAFPERSONEEL EN AFGESTUDEERDE STAGIAIRS EN
VERKOPERS VAN ZAKELIJKE DIENSTEN)

1. In onderstaande lijst van voorbehouden zijn de economische activiteiten opgenomen die overeenkomstig de artikelen 7.7 en 7.13 zijn geliberaliseerd en waarvoor overeenkomstig de artikelen 7.18 en 7.19 beperkingen inzake stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs gelden, en worden deze beperkingen gespecificeerd. De onderstaande lijst bevat de volgende elementen:
 - a) de eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarop beperkingen van toepassing zijn; en
 - b) de tweede kolom, waarin de toepasselijke beperkingen worden beschreven.

De EU gaat geen verbintenissen aan voor stafpersoneel in economische activiteiten die niet overeenkomstig artikel 7.13 zijn geliberaliseerd ("niet geconsolideerd" blijven).

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) wordt onder ISIC rev 3.1 de "International Standard Industrial Classification of all Economic Activities" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 4, ISIC REV 3.1, 2002";
 - b) onder "CPC" wordt verstaan de "Central Products Classification", zoals bedoeld in voetnoot 27 bij artikel 7.25; en
 - c) onder CPC ver. 1.0 wordt de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, Nr. 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Verbintenissen inzake stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs zijn niet van toepassing in gevallen waarin het de bedoeling of het gevolg van hun tijdelijke aanwezigheid is in te grijpen in arbeids- of managementgeschillen of -onderhandelingen, dan wel het resultaat van dergelijke geschillen of onderhandelingen op andere wijze te beïnvloeden.
4. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en –procedures die geen beperking vormen in de zin van de artikelen 7.18 en 7.19. Zelfs wanneer deze maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, de verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, de verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen en de verplichting om een wettelijke verblijfplaats te hebben op het grondgebied waar de economische activiteit wordt uitgeoefend) niet in onderstaande lijst zijn opgenomen, zijn zij in elk geval van toepassing op stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs uit Korea.

5. Alle verplichtingen in de wet- en regelgeving van de EU aangaande binnenkomst, verblijf, arbeid en sociale zekerheid, inclusief regelingen betreffende verblijfsperiode, minimumloon en collectieve loonovereenkomsten, blijven van toepassing, zelfs wanneer deze niet in onderstaande lijst zijn opgenomen.
6. Overeenkomstig artikel 7.1, lid 3, bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door een partij toegekende subsidies.
7. Onderstaande lijst doet geen afbreuk aan overheidsmonopolies en exclusieve rechten als beschreven in de lijst van verbintenissen inzake vestiging.
8. In de sectoren waar onderzoek naar de economische behoefte wordt gedaan, is het belangrijkste criterium de beoordeling van de relevante marktsituatie in de lidstaat van de Europese Unie of de regio waar de dienst zal worden verleend, onder meer met betrekking tot het aantal bestaande dienstverleners en de gevolgen voor die dienstverleners.
9. De uit de onderstaande lijst voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.
- 10 In de onderstaande lijst worden de volgende afkortingen gebruikt:

AT Oostenrijk

BE België

BG Bulgarije

CY Cyprus

CZ Tsjechië

DE Duitsland

DK Denemarken

EU De Europese Unie, met inbegrip van al haar lidstaten

ES Spanje

EE Estland

FI Finland

FR Frankrijk

EL Griekenland

HU Hongarije

IE Ierland

IT Italië

LV Letland

LT Litouwen

LU Luxemburg

MT Malta

NL Nederland

PL Polen

PT Portugal

RO Roemenië

SK Slowakije

SI Slovenië

SE Zweden

UK Verenigd Koninkrijk

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Onderzoek naar de economische behoefte. BG, HU: voor afgestudeerde stagiairs worden onderzoeken naar de economische behoefte uitgevoerd ¹ .
ALLE SECTOREN	Werkings sfeer van binnen de onderneming overgeplaatste personen BG: het aantal binnen de onderneming overgeplaatste personen mag niet meer dan 10 procent bedragen van het gemiddelde jaarlijkse aantal burgers van de Europese Unie dat de desbetreffende Bulgaarse rechtspersoon in dienst heeft. Wanneer het aantal werknemers minder dan 100 bedraagt, mag het aantal binnen de onderneming overgeplaatste personen, mits daarvoor een vergunning wordt verleend, meer dan 10 procent van het totale aantal werknemers bedragen. HU: niet geconsolideerd voor natuurlijke personen die partner waren in een Koreaanse rechtspersoon.
ALLE SECTOREN	Afgestudeerde stagiairs Voor AT, DE, ES, FR, HU moet de stage verband houden met de verkregen universitaire graad.

¹ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Algemeen directeurs en auditors AT: algemeen directeurs van filialen van entiteiten met rechtspersoonlijkheid moeten ingezetene zijn van Oostenrijk. Natuurlijke personen die binnen een entiteit met rechtspersoonlijkheid of filiaal verantwoordelijk zijn voor de naleving van de Oostenrijkse handelswetgeving, moeten een verblijfplaats in Oostenrijk hebben. FI: een buitenlander die als particulier een onderneming heeft, moet over een handelsvergunning beschikken en moet zijn vaste verblijfplaats in de Europese Unie hebben. Voor alle sectoren, behalve voor telecommunicatie, gelden voor de algemeen directeur van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid het nationaliteits- en het ingezetenschapsvereiste. Voor de sector telecommunicatie moet de algemeen directeur zijn vaste verblijfplaats in Finland hebben. FR: wanneer de algemeen directeur van een industriële, commerciële of ambachtelijke activiteit geen verblijfsvergunning heeft, is speciale toestemming vereist. RO: de meerderheid van de accountants en hun afgevaardigden moeten Roemeens staatsburger zijn. SE: de algemeen directeur van een entiteit met rechtspersoonlijkheid of een filiaal moet zijn verblijfplaats in Zweden hebben.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Erkenning EU: de richtlijnen van de Europese Unie betreffende de wederzijdse erkenning van diploma's zijn uitsluitend van toepassing op burgers van de Europese Unie. Het recht om in de ene lidstaat van de Europese Unie een gereguleerd beroep uit te oefenen, geeft niet het recht tot uitoefening van dat beroep in een andere lidstaat².
4. INDUSTRIE ³	
H. Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media (ISIC rev. 3.1: 22), behalve uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis ⁴	IT: nationaliteitsvereiste voor uitgevers. PL: nationaliteitsvereiste voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften. SE: ingezetenschapsvereiste voor uitgevers en eigenaars van uitgeverijen en drukkerijen.

² De kwalificaties van onderdanen van een land dat niet tot de Europese Unie behoort kunnen slechts in de hele EU worden erkend als er in het kader van artikel 7.21 een overeenkomst inzake wederzijdse erkenning wordt gesloten.

³ Onder deze sector vallen niet de adviseurs en consultants in verband met de industrie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.h).

⁴ Uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.p).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
6. ZAKELIJKE DIENSTEN	
A. Vrije beroepen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861) ⁵	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor de beoefening van het interne recht (het EU-recht en het recht van de lidstaat), geldt het nationaliteitsvereiste. Voor ES kan door de bevoegde instanties ontheffing worden verleend. BE, FI: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor rechtskundige vertegenwoordiging, gelden een nationaliteits- en een ingezetenschaapsvereiste. Voor vertegenwoordiging voor het Hof van Cassatie in andere dan strafzaken gelden in BE quota's.

⁵ Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering. Verstrekking van rechtskundige diensten is uitsluitend toegestaan met betrekking tot internationaal publiekrecht, EU-recht en het recht van de jurisdicties waar de dienstverlener of zijn personeel gekwalificeerd is als advocaat, en is, net als andere diensten, onderworpen aan vergunningsvereisten en -procedures die van toepassing zijn in de lidstaten van de Europese Unie. Voor advocaten die rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht, kunnen deze vergunningsvereisten en -procedures onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscode, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland. Rechtskundige diensten met betrekking tot EU-recht moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in een lidstaat van de Europese Unie tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt, en rechtskundige diensten met betrekking tot het recht van een lidstaat van de Europese Unie moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in die lidstaat tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt. Voor vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere bevoegde instanties in de EU kan daarom volledige toelating tot de balie in de betrokken lidstaat van de Europese Unie noodzakelijk zijn aangezien dat de beoefening van het EU-recht en van het nationale procesrecht inhoudt. Niettemin mogen buitenlandse advocaten die niet ten volle tot de balie zijn toegelaten in bepaalde lidstaten in civielrechtelijke procedures een partij vertegenwoordigen die onderdaan is van of behoort tot de staat waarin de advocaat gemachtigd is zijn beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren.	BG: Koreaanse advocaten mogen alleen onderdanen van Korea rechtskundig vertegenwoordigen in wederkerigheid en samenwerking met een Bulgaarse advocaat. Voor rechtskundige bemiddeling is een vaste verblijfplaats in Bulgarije vereist. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's en een nationaliteitsvereiste. HU: voor de volledige toelating tot de balie gelden een nationaliteits- en een ingezetenschapsvereiste. Voor buitenlandse advocaten is rechtskundige dienstverlening beperkt tot het verstrekken van rechtskundig advies, dat moet plaatsvinden op basis van een samenwerkingscontract met een Hongaarse advocaat of een Hongaars advocatenkantoor. LV: nationaliteitsvereiste voor beëdigde advocaten, aan wie rechtskundige vertegenwoordiging in strafzaken voorbehouden is. DK: alleen juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep mogen juridisch advies verstrekken. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. LU: nationaliteitsvereiste voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot Luxemburgs en EU-recht. SE: voor toelating tot de balie, die noodzakelijk is om de Zweedse titel "advokat" te mogen voeren, is ingezetenschap vereist.
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan auditors, CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	FR: accountants en boekhouders moeten toestemming krijgen van de minister van Economie, Financiën en Industrie, in overleg met de minister van Buitenlandse Zaken. Maximale ingezetenschapsvereiste: vijf jaar ingezetenschap.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) 2. Auditors (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde instanties en voor audits overeenkomstig specifieke Oostenrijkse wetgeving (bv. vennootschapswetgeving, beurswet, bankwetgeving enz.). DK: ingezetensvereiste. ES: nationaliteitsvereiste voor wettelijk erkende auditors en voor administrateurs, directeurs en partners van ondernemingen andere dan die waarop de 8e EEG-richtlijn inzake het vennootschapsrecht van toepassing is. FI: minstens één van de auditors van een Finse vennootschap moet ingezetene zijn. EL: nationaliteitsvereiste voor wettelijk erkende auditors. IT: nationaliteitsvereiste voor administrateurs, directeurs en partners van ondernemingen andere dan die waarop de 8e EEG-richtlijn inzake het vennootschapsrecht van toepassing is. Ingezetenschap verplicht voor zelfstandige auditors. SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren binnen bepaalde rechtspersonen, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Ingezetenschap is verplicht voor erkenning.
c) Belastingconsulenten (CPC 863) ⁶	AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. BG, SI: nationaliteitsvereiste voor specialisten. HU: ingezetensvereiste.

⁶ Omvat niet: rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden. Deze zijn opgenomen onder 6.A.a). Rechtskundige diensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	EE: ten minste een van de verantwoordelijke personen (projectmanager of consultant) moet ingezetene van Estland zijn. BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben. Nationaliteitsvereiste voor stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten. EL, HU, SK: ingezetenschapsvereiste.
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	EE: ten minste een van de verantwoordelijke personen (projectmanager of consultant) moet ingezetene van Estland zijn. BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben. SK: ingezetenschapsvereiste. EL, HU: ingezetenschapsvereiste (voor CPC 8673 geldt alleen een ingezetenschapsvereiste voor afgestudeerde stagiairs).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	CZ, IT, SK: ingezetenschapsvereiste. CZ, RO, SK: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. BE, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. BG, MT: nationaliteitsvereiste. DE: nationaliteitsvereiste; daarvan kan in bepaalde gevallen, bij wijze van uitzondering, in het belang van de volksgezondheid ontheffing worden verleend. DK: mits aan het ingezetenschapsvereiste is voldaan, kan voor maximaal 18 maanden beperkte toestemming voor het vervullen van een bepaalde functie worden gegeven. FR: nationaliteitsvereiste. Toegang is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota. LV: buitenlanders die een medisch beroep willen uitoefenen, hebben toestemming nodig van de lokale volksgezondheidsinstanties; deze wordt gegeven naar gelang van de economische behoefte aan artsen en tandartsen in een bepaalde regio. PL: buitenlanders hebben een vergunning nodig voor het uitoefenen van een medisch beroep. Buitenlandse artsen hebben beperkt kiesrecht binnen de beroepsvereniging. PT: ingezetenschap verplicht voor psychologen.
i) Dierenartsen (CPC 932)	BG, DE, EL, FR, HU: nationaliteitsvereiste. CZ, SK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste. IT: ingezetenschapsvereiste. PL: nationaliteitsvereiste. Buitenlanders kunnen een vergunning aanvragen om hun beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191)	AT: om in Oostenrijk een beroepspraktijk op te zetten, moet de betrokkene voordien het beroep gedurende ten minste drie jaar hebben uitgeoefend. BE, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. CY, EE, RO: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. FR: nationaliteitsvereiste. Toegang is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota. IT: ingezetenschaapsvereiste. LV: de economische behoefte wordt vastgesteld op basis van het totale aantal door de lokale volksgezondheidsinstanties erkende verloskundigen in een bepaalde regio. PL: nationaliteitsvereiste. Buitenlanders kunnen een vergunning aanvragen om hun beroep uit te oefenen.
j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	AT: buitenlandse dienstverleners zijn uitsluitend in de volgende activiteiten toegelaten: verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, diëtisten en voedingsdeskundigen. Om in Oostenrijk een beroepspraktijk op te zetten, moet de betrokkene voordien het beroep gedurende ten minste drie jaar hebben uitgeoefend. BE, FR, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. CY, CZ, EE, RO, SK: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. HU: nationaliteitsvereiste. DK: mits aan het ingezetenschaapsvereiste is voldaan, kan voor maximaal 18 maanden beperkte toestemming voor het vervullen van een bepaalde functie worden gegeven. CY, CZ, EL, IT: onderzoek naar de economische behoefte. Het besluit is afhankelijk van regionale vacatures en tekorten. LV: de economische behoefte wordt vastgesteld op basis van het totale aantal door de lokale volksgezondheidsinstanties erkende verpleegkundigen in een bepaalde regio.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
k) Detailhandel in farmaceutische producten en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ⁷	FR: nationaliteitsvereiste. Binnen vastgestelde quota kan evenwel toegang worden verleend aan Koreaanse onderdanen, mits de dienstverlener een Franse graad in de farmacie bezit. DE, EL, SK: nationaliteitsvereiste. HU: nationaliteitsvereiste, behalve voor detailhandel in farmaceutische producten en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211). IT, PT: ingezetenschapsvereiste.
D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ⁸	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: ingezetenschapsvereiste. LV, MT, SI: nationaliteitsvereiste.
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	DK: ingezetenschapsvereiste, tenzij de Deense kamer van koophandel hiervoor ontheffing verleent. FR, HU, IT, PT: ingezetenschapsvereiste. LV, MT, SI: nationaliteitsvereiste.

⁷ Het verstrekken van farmaceutische producten aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten is alleen het verstrekken van geneesmiddelen op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

⁸ De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
F. Andere zakelijke diensten	
e) Technische testen en toetsen (CPC 8676)	IT, PT: ingezetenschap verplicht voor biologen en chemisch analisten.
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	IT: ingezetenschapsvereiste voor landbouwkundigen en "periti agrari".

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	BE: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor leidinggevend personeel. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste. DK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor managers en voor bewaking van vliegvelden. ES, PT: nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerd personeel. FR: nationaliteitsvereiste voor (algemeen) directeurs. IT: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor de noodzakelijke vergunning voor beveiligings- en bewakingsdiensten en waardetransporten.
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	BG: nationaliteitsvereiste voor specialisten. DE: nationaliteitsvereiste voor door de overheid aangestelde landmeters. FR: nationaliteitsvereiste voor landmeteractiviteiten in verband met het vaststellen van eigendomsrechten en wetgeving inzake grondbezit. IT, PT: ingezetenschapsvereiste.
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	MT: nationaliteitsvereiste.
l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwegmaterieel (deel van CPC 8868)	LV: nationaliteitsvereiste.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	EU: voor onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen en skimotoren: nationaliteitsvereiste voor specialisten en afgestudeerde stagiairs.
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ⁹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs, behalve voor: BE, DE, DK, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, UK voor CPC 633, 8861, 8866; BG voor reparatie van consumentenartikelen (behalve juwelen): CPC 63301, 63302, deel van 63303, 63304, 63309; AT voor CPC 633, 8861-8866; EE, FI, LV, LT voor CPC 633, 8861-8866; CZ, SK voor CPC 633, 8861-8865; en SI voor CPC 633, 8861, 8866.
m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	CY, EE, MT, PL, RO, SI: nationaliteitsvereiste voor specialisten.

⁹ Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 6.F. l) 1 tot en met 6.F.l) 4. Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 6.B. Diensten in verband met computers.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
n) Fotografie (CPC 875)	LV: nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerde fotografie. PL: nationaliteitsvereiste voor luchtfotografie.
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	SE: ingezetenschapsvereiste voor uitgevers en eigenaars van uitgeverijen en drukkerijen.
q) Organisatie van congressen (deel van CPC 87909)	SI: nationaliteitsvereiste.
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	FI: ingezetenschap vereist voor beëdigde vertalers. DK: ingezetenschapsvereiste voor erkende vertalers en tolken, tenzij de Deense kamer van koophandel ontheffing verleent.
r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	BE, EL, IT: nationaliteitsvereiste.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	BE, EL, IT: nationaliteitsvereiste.
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ¹⁰	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.

¹⁰ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 6.F p) zijn opgenomen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben.
9. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie en oorlogsmaterieel)	
C. Detailhandel ¹¹	
c) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631)	FR: nationaliteitsvereiste voor tabakshandelaren ("buralistes").
10. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	
A. Basisonderwijs (CPC 921)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van Korea evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. EL: nationaliteitsvereiste voor leraren.

¹¹ Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.B. en 6.F.I).
Omvat geen detailhandel in energieproducten, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.E en 19.F.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Voortgezet onderwijs (CPC 922)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van Korea evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. EL: nationaliteitsvereiste voor leraren. LV: nationaliteitsvereiste voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224).
C. Hoger onderwijs (CPC 923)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van Korea evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. CZ, SK: nationaliteitsvereiste voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310). IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. DK: nationaliteitsvoorwaarde voor professoren.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
12. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	AT: het beheer van een filiaal moet in handen zijn van twee natuurlijke personen die ingezetene van Oostenrijk zijn. EE: voor directe verzekeringen mag het bestuursorgaan van een verzekeringsmaatschappij die is opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap met Koreaanse kapitaalparticipatie, gedeeltelijk bestaan uit Koreaanse onderdanen, maar dat slechts in evenredigheid met de Koreaanse participatie; het aantal buitenlandse leden mag in geen geval hoger zijn dan de helft van het aantal leden van het bestuursorgaan. Het bestuurshoofd van een dochteronderneming of van een zelfstandige maatschappij moet zijn vaste verblijfplaats in Estland hebben. ES: ingezetenschapsvereiste voor actuarissen (of twee jaar ervaring). IT: ingezetenschapsvereiste voor actuarissen. FI: de algemeen directeuren en minstens één auditor van een verzekeringsonderneming moeten hun verblijfplaats in de Europese Unie hebben, tenzij door de bevoegde instanties ontheffing is verleend. De algemeen agent van een Koreaanse verzekeringsmaatschappij moet een ingezetene zijn van Finland, tenzij de onderneming haar hoofdkantoor in de Europese Unie heeft.
B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)	BG: de uitvoerend directeuren en agenten moeten hun vaste verblijfplaats in Bulgarije hebben. FI: een algemeen directeur en minstens één auditor van kredietinstellingen moeten hun verblijfplaats in de Europese Unie hebben, tenzij door de dienst financieel toezicht ontheffing is verleend. De makelaar (individueel persoon) op een derivatenbeurs moet in de Europese Unie woonachtig zijn. IT: "Promotori di servizi finanziari" (verkopers van financiële diensten) moeten ingezetene zijn van een lidstaat van de Europese Unie. LT: minstens één manager moet een burger van de Europese Unie zijn. PL: nationaliteitsvereiste voor minstens één bankdirecteur.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
13. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (alleen particulier gefinancierde diensten) A. Ziekenhuizen (CPC 9311) B. Ambulances (CPC 93192) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193) E. Maatschappelijke dienst- verlening (CPC 933)	FR: om toegang te krijgen tot managementfuncties is een vergunning vereist. Voor de vergunning wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid van plaatselijke managers. LV: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd voor artsen, tandartsen, verloskundigen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel. PL: buitenlanders hebben een vergunning nodig voor het uitoefenen van een medisch beroep. Buitenlandse artsen hebben beperkt kiesrecht binnen de beroepsvereniging.
14. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) behalve catering in de luchtvaart ¹²	BG: wanneer de overheid (de staat en/of gemeenten) meer dan vijftig procent van de aandelen van een Bulgaars bedrijf bezit, mag het aantal buitenlandse managers het aantal Bulgaarse managers niet overschrijden.

¹² Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 17.E.a) Grondafhandeling.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	BG: wanneer de overheid (de staat en/of gemeenten) meer dan vijftig procent van de aandelen van een Bulgaars bedrijf bezit, mag het aantal buitenlandse managers het aantal Bulgaarse managers niet overschrijden.
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HU, IT, LT, MT, PL, PT, SK: nationaliteitsvereiste.
15. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	FR: om toegang te krijgen tot managementfuncties is een vergunning vereist. Nationaliteitsvereiste indien een vergunning voor meer dan twee jaar verlangd wordt.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
16. VERVOER	
A. Zeevaart	
a) Internationaal personenvervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage) b) Internationaal goederenvervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage)	EU: nationaliteitsvereiste voor scheepsbemanningen. AT: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren.
D. Vervoer over de weg	
a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122)	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. DK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor managers. BG, MT: nationaliteitsvereiste.
b) Goederenvervoer (CPC 7123, behalve vervoer van post- en koerierzendingen voor eigen rekening ¹³).	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. BG, MT: nationaliteitsvereiste.

¹³ Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 7.A. Post- en koeriersdiensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ¹⁴ (CPC 7139)	AT: nationaliteitsvereiste voor algemeen directeuren.
17. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ¹⁵	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) In- en uitklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten	AT: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren. BG, MT: nationaliteitsvereiste. DK: ingezetenschapsvereiste voor in- en uitklaring. EL: nationaliteitsvereiste voor in- en uitklaring. IT: ingezetenschapsvereiste voor "raccomandatario marittimo".

¹⁴ Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.B.

¹⁵ Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.l) 1 tot en met 6.F.l) 4.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
f) Maritieme expediteursdiensten g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213) h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (behalve catering) (deel van CPC 749)	
D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124)	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. BG, MT: nationaliteitsvereiste.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
F. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof via pijpleidingen ¹⁶ a) Opslag van goederen andere dan brandstof, vervoerd via pijpleidingen (deel van CPC 742)	AT: nationaliteitsvereiste voor algemeen directeuren.
19. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw (CPC 883) ¹⁷	SK: ingezetenschapsvereiste.

¹⁶ Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 19.C.

¹⁷ Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pekel), bevoorrading met en installatie van opvulinrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen. Omvat niet de directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen. Omvat niet het exploitatierijp maken van terreinen voor de winning van andere hulpbronnen dan aardolie en gas (CPC 5115), dat is opgenomen onder 8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
20. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
b) Haarverzorging (CPC 97021)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrek ¹⁸ (CPC ver. 1.0 97230)	EU: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.

¹⁸ Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 6.A.h) Artsen en tandartsen, 6.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 13.A en 13.C Gezondheidszorg.